

...ság.
... ucca 10.
...leum mellett
Értekezhetni
1800

...ül
...met tanerő,
...kerrel. Dará-
... 1544

...TETŐK
...ien végzi Lu-
...estvére, Deb-
...ca 15. 1321

...ár
...ágón: Csikó
...jobb házisz
...tó minden fű-
... 1711

...m-
...legoicsóbban
...akítások jutá-
...a Anna, Beth-
... 1849

...ötést,
...szemfőlsze-
...vállalok. —
...latvan ucca 16,
... 17

...szinór,
...kabátgomb és
...nygyárban, —
... 1818

...n.
...oz szállit, hus-
...ándor, Rákóczi
... 1772

...FEL
...velője azonnal
... 1865

...kert
...március 18-án
...tás, általános
...söz választás.
...zhatnak Csáki
...knél, Kistaludi
... 1775

...ant
...nyegyek. Cimet
...a kiadóba ké-
... 1691

...zett
...kules esomó
...egtaláló jutu-
...ha a kiadóhi-
...ltatia.

...án
...zlet házzal
...galmasabb he-
...án, a mai kor-
...asszív munka.
...adó. Az öreg
...alomba helye-
...kezhetni Blum
... 1754

...vázlatokat,
...lágosítást ad a
...és Társá rá-
...képviselete Si-
...villany-, gra-
...József kir.
...szám, Telefon

...kertben
...gyűzőgől szőlő
...szőlő gyümöl-
...s, Kossuth u.
... 159

...téseket
...vagy zárt bu-
...sikban szőlő
...ég mellett vál-
...Angol-Magyar
...R.-T., Ferenc
...nyal-szállodával
... 37. 151

...Irén
...Piac ucca 58.
...II. emelet. (Ez-
... 215

...veves
...autó és „Cor-
...ntraktorok el-
...tűnő anyagok,
...kéletes szerke-
...elenül csekély
...asztásuk révén
...állanak. Kizár-
...et és állandó
...aktár: Ráhrner
...n, Piac ucca
... 962.

...evőim, bérlőim.
...íves tudomása.
...az elhalálozott
...vázlatotki vál-
...vezetése mel-
...tem, kérem to-
...ogásukat. Tisz-
...merich Vilmos-
...s u. 16. Telefon
... 1334

...LT ÓRAS
...neglepo olcsón
...t. Rákóczi u.

FÜGGETLEN UJSÁG

DEBRECENI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ, EGY ÓRA 3 PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. — MEGJELENIK HÉTFŐ KIVÉTELVEL MINDEN NAP. KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

MEGLÉLŐ SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: KAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJNEL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM. TELEFONSZÁM: 77.

DEBRECEN, 1928 MÁRCIUS 14.

SZERDA

XXVI. ÉVFOLYAM 61. SZAM.

Dicséretet zengünk

Elismerjük, szokatlan dolog manapság Magyarországon, hogy egy ellenzéki lap egyáltalán dicséretet zengessen valamiről. Az ellenzéki keserű és száraz kenyere mellett ritkán fordul dicséretre az újságíró tolla, mert ugyan mit dicsérünk vajjon eme szanálás világban? És mégis, bármennyire nehéz a „destruktív” újságíró helyzete, ha végső nekibuzdulásban mindenáron dicséretre méltó közéleti személy vagy tárgy után kutat, ma, végre, terítékre került egy nemes vad, egy közismert fogalom, amely közkinccsnek tekinthető s mint ilyen — valóban feladata magaslatán működik. Nem akarjuk az olvasó kíváncsiságát tovább csigázni és ezért közöljük, hogy az a közkinccs, amely ma a legtökéletesebben működő szerkezet Magyarországon, nem egyéb, mint — az adóprás.

Igen, az adóprás! Kezeink között forgatva az 1926—27. költségvetési évről szóló zárszámadást, amelyet a miniszterelnök a napokban terjesztett a parlament elé, szinte lángbetűkkel villan szemünkbe az az adat, amely szerint az elmúlt költségvetési évben az adóprás 121 millió pengővel lépte túl az adóelőirányzatot. Százhuszonegy millió pengővel facsartak ki többet egyetlen év alatt Csonkaország adófizetőiből, mint amennyire szükség volt és mint amennyire számítottak. — Százhuszonegy millió pengővel mélyebben vágott husunkba az adóprás szöges lapja az előirányzott mélységnél. Az adóprás tehát felülmúlta önmagát, kerek-kitűnően forogtak, a csapágy pompásan meg volt olajozva, a hosszú szegeket is kifogástalanul kiélestitették és azok az áldott kezek, amelyek a prás csavarját forgatták: nem remegtek, nem haboztak, hanem hősi elszántsággal végezték nemes kötelességüket.

Dicséretet zengjük az adóprásnak! — Ellenzéki létünkre készségesen beismerjük, hogy legszebb álmainkat is felülmúlja az a precizitás, amivel az adóprás csinálja a dolgát. Ime, egy aktív közüzem, amely nemcsak azt a nagyszabású munkamennyiséget végzi el, amennyire feltétlenül szükség van, hanem még külön, elbájoló magánszorgalomból 121 millió pengőt facsar ki az adófizető husából, zsigéréből és véréből egy rövid esztendő alatt.

Nagy-nagy boldogság ma dicsérni és az adóprás elkövető mértékű tulprodukciója olyan erős dicsérő jelzőket provokál, amelyeket szinte még ki sem mertem az egyébként zengetes és dus magyar nyelv. Végre akad egy komoly tulprodukciót jelentő állami szerv, melytől pedig az a csekélyesség igazán nem veheti el a rózsás kedvünket, hogy ez a 121 millió felesleg gazdasági és fizikai halottak százait jelenti. Mert ugyan ki vonja kétségbe, hogy az 1926—27. költségvetési évben üzletek mentek tönkre, műhelyek zártak be, gyárkemenckékben aludt ki a tűz, fokozódott a proletariátus nyomora és száz és száz talajtvesztett ember az öngyilkosságban keresett menedéket? És ki vonja vajjon azt kétségbe, hogy a 121 millió pengős felesleg oroszlárnásban járult hozzá az elmúlt évben nappalaink keserűségéhez, éjszakai vergődéseinkhez, hitünk csökkenéséhez? Hiszen a nemzet eleven testéből csapolták le ezt a felesleget, amely holt tökévé, alvadtt vérré vált abban a pillanatban, amikor befolyt az államkassza trezorjaiba.

Százhuszonegy millió pengő felesleg. Szívünk repes hallatára. De ha utána szét nézünk a letarolt országon: a szívünk összefacsarodik a fájdalomtól. Csak arra vagyunk kíváncsiak: mit gondolnak vajjon Bud miniszter ur és társai — meddig lehet még feleslegesen csavarni az adóprést Magyarországon?

Baltazár püspök ma hatalmas beszédben bélyegezte meg a numerus clausust a felsőházban

Ez a törvény nemcsak a vallással és a magyar nemzeti géniusszal ellenkezik, hanem az ország érdekeivel is

Budapest, március 13. *Wlassich Gyula báró* elnök 11 óra előtt nyitotta meg a felsőház mai ülését. Hosszas beszédben méltatta Horthy kormányzó szerepét, aki a napokban ünnepelte kormányzóságának nyolcadik évfordulóját.

A numerus clausus vitájában Mátray Rudolf beszéde után

Baltazár Dezső püspök

szólt fel általános érdeklődés közben. Nagyszabású beszédét, amely mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre, szószerint alább közöljük:

Bármilyen ridegen és önzően is, az kétségtelen, hogy az állam létérvényének első szakasza a maga érdeke. Ennek az érdekek minden szempontot jogosítva van alárendelni.

Ez azonban nem azt teszi, hogy az állam a maga létérdekeinek a veszélyeztetése nélkül függetlenítheti magát minden más szempontok befolyásától.

Ezt megtehetné akkor, ha életszükségleteinek még részleteiben sem lenne utalva a maga földrajzi, gazdasági, kulturális és politikai határain kívül más forrásokra, viszonylatokra. Csakhogy az állam élete épen úgy, mint az egyén élete, más, nagyobb erősszettekkel elhelyezkedésének függvényévé válik, még pedig a művelődés emelkedésének a fokával számtani arányban is.

Az önérdek feltétlensége csak akkor érvényesülhet, ha feltétlen szabadság is van hozzá. A feltétlen emberi szabadságban azonban több a veszedelem, mint az áldás. Ennek az igazsága mindig élesen lép előtérbe, valahányszor az állam keretén belül valamelyik politikai irányzat a feltétlen szabadság igényével akar valami rögeszeszerű új rendet, vagy jobban mondva rendtelenséget inaurálni. Minden ilyen törekvésnek katasztrófa szokott a sirja lenni és romok az emlékei.

A szabadság akkor áldás, ha az okosság fegyelme alá adja magát, ha az okosság határait nem lépi túl.

Vannak úgy az egyének, mint az államnak az életműködéséhez kialakulva olyan általános igazságok, szokások, szabályok és jogok, amelyeknek fékét a szabadság kerekéről levenni sohasem szabad. Az államok nemzetközi életében ezek annyira kifejlődtek, hogy törvényerejük szankciókkal is biztosítva van. A szankció gazdasági represszáliákhoz, sőt sokszor a fegyveres erő ultima rációjához is elvezet.

Legenyhébb formája, de egyuttal a legmegszégyenítőbb is a művelt államok kulturközösségéből kirekesztés.

Az államok haladásának s egyuttal együttműködésüknek a feltételeit több általános igazságok tisztelete és érvényesítése mellett az képezi, hogy

az egyéni tehetség kifejtése és érvényesítése az erkölcs általános határai között minden polgárra egyenlő feltételekkel legyen szabad.

Az állampolgári minőség, általános lelkeiket nem szükséges fejtegetnem, csak azt jegyzem meg, hogy az egyenlő polgári jogosítottságtól a nemzethez tartozás köteleke nem választható el.

Semmiesetre sem tudnám azonban elfogadni a nemzethez tartozás kötelekének állatéleti, faji alapon való megkonstruálását.

A nemzethez tartozás köteleke felől én nekem sokkal magasabb és szentebb fogalmaim vannak. Emberi fogalmaim vannak, amelyekben azonban rajtuk van az Isten szellemi ihletése.

En a nemzeti köteleket lelki köteleknek tartom; a nemzeti összetartozást lelki összetartozásnak, amely felett a nemzeti géniusz szuverén hatalommal dominál.

A nemzeti géniusz lelkiere. Lelki teremtő erő. Olyan szellemi hatalom, amely közös specialis eszközökkel dolgozó, küzdő és áldozó homogén lelkeket teremt, tul a vérnek, husnak, színek, fajnak, sőt még a nyelvnek is természeti élethez tartozó határain. Abban a pillanatban eltűnnek a nemzetnek külön létjogosultsága; elenyésznek különállásának haszna, termékenysége; megszégyenülne a nemzeti géniusz jelentősége és méltósága.

mihelyt a nemzeti összetartozandóság kötelekét a lelki alapról letépünk s az egész nemzeti, szent konstrukciót a fajiség kétes, megbízhatatlan s alantas biológiai ingoványos területére dobnánk átál.

Szomorúan nézne ki az a nemzeti géniusz, amelyikben nem volna teremtő, átforgató, áthasonító erő és szomorúan az a nemzet, amely a maga egyéniségét nem tudná igazolni lelkiiséggel.

Szerencsére a magyar géniusz, a magyar nemzet nem ilyen. Küzdelmeink, szenvedéseink, dicsőségeink tüzkohójában szinarannya tudott égetni, szinarany tiszta egységére hozni legkülönbözőbb fajtájú embereket és bennük magyar lelket teremtve és formálván, a magyar történelmi emberértékek pantheonában számukra első helyeket biztosítani.

Ebben a pantheonban idáig faji eredetre tekintet nélkül szépen megfértek egymás mellett nem zsidó, nem tót és tót, nem sváb és sváb és a magyar dicsőség koszoruját együttesen alkották mindazok, akiket a nemzeti géniusz egységesítő szent tüze magyarrá ihletett.

En tehát a faji különböztetés jogok, jogosítványok adásának és szerzésének, megtagadásának és elvesztésének alapjául nem fogadom el. De nem fogadom el a vallási különböztetést sem. A vallás az ember lelkiismereti szabadságának és az Isten lelki uralkodásának a világa. Az örökélet értékeire lehet belőle jussot formálni, de a földi élet előnyeinek alantas szerzésére; jogokból kirekesztés szeretlen munkájára felhasználása a vallás magasztos rendeltetésével és minőségével ellenkezik.

Nem fogadom el tehát a numerus clausus törvényt sem. Nem fogadom el sem előbbi szigorubb, sem mostani enyhébb formájában, mert a gyakorlat elég ügyes lesz ebből az enyhébb formából is kihozni az eredeti törvény káros és szomorú eredményeit.

Nem fogadom el, mert az államok által kölcsönösen respektált általános emberi

jogokkal; az egyéni érték és érvényesülés igazságával és jogos szabadságával, a nemzeti összetartozás lelkiiségéről, a nemzeti géniusz fenségéről és a vallás különleges szent rendeltetéséről alkotott fogalmimmal ellenkezik. De

ellenkezik Magyarország érdekében is, mert alkalmas történelmi hirtűnk fényén homályosítani

és kérdés alá helyezni olyan erényeinket, amelyek megtartása és kultiválása képesé tett bennünket testvértelenségünk ellenére is itt ezen a földön ezer esztendő viharai közt megállani, megmaradni és amelyek még képesekké tesznek bennünket régi nagyságunk földrajzi, jogi és erkölcsi méreteit is visszaszerezni és megtartani.

A numerus clausus a kulturfőlny intézményes deminúciója, mesterséges beavatkozás az Isten munkájába, aki a tehetség egyedüli adományozója.

A tehetség Isten adománya, tehát szabadságra van teremtve. Emberi mértékkel nem mérhető. Nem mérhető sem a vér szétbontott sejtjeivel, sem a dogmák hasogatott szörszálaival, hanem csak isteni mértékkel: lélekkel.

A numerus clausus törvény nem való törvénytarba, legkevésbé magyar törvénytarba, mert a félelem és gyűlölködés kodifikációja; tehát nem magyar kodifikáció.

Ezt kénytelen vagyok hangsúlyozni, mert épen hazám, nemzetem érdeke kívánja, mi szerint a világ tudja meg, hogy

vagyunk még, akik a Bocskay István, Bethlen Gábor, Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos, Deák Ferenc-féle hagyományos, magyar történelmi liberális és demokrácia kérdésében alkuvást a különböző irányzatok semmi változása s nyomása kedvéért nem ismerünk;

akiknek politikája az egyenlő jogok és kötelességek szolidaritásán épül és felebaráti szeretettel koronázódik be a magyar nemzet létérdekeinek szolgálatában.

Meg vagyok róla győződve, hogy a magas kormány is érzi, hogy az általa és kivétel nélkül kiváló, nagy stílusú tagjai által képviselt magas elvi álláspontokkal ez a törvényjavaslat inkompatibilis és hogy

ezt a törvényjavaslatot csak bizonyos tényezők jelentőségének tulajcsulése folytán hozta elő az eredeti törvény teljes törlése helyett.

Bár a kormány iránt tisztelettel és bizalommal viseltetem, elvi álláspontomból kifolyólag a törvényjavaslatot nem fogadom el.

Baltazár beszédét a baloldal élénk tapssal és éljenzéssel honorálta.

Ezután *Teleky Pál gróf* szólt fel, akit Haller István mellett a numerus clausus apjának neveznek. Teleki beszéde magán viselte egy testestől-lelkestől reakciós politikai lelkiiségét. A numerus clausust faji harcokként igyekezett beállítani és beszédben felvonultatta állításainak bizonyítására a kurzus szellemi arzenáljának legrozsdásabb fegyvereit.

Teleki gyűlölködő beszédét a mágnások lelkesen megjelenezték.

Az egyetemeken lejátszódó jelenetek a magyar erkölccsel és jellemmel nem egyeztethetők össze — mondta Berzeviczy Albert

A felsőház osztatlan figyelmébe közben Berzeviczy Albert állt fel ezután szólásra és mondta el beszédét, amely súlyos megbélyegzése a numerus claususnak:

— Nagyon sajtásdgos törvényjavaslat ez. — kezdte beszédét — nem sok öröme telik benne annak sem, aki benyújtotta, de annak sem, aki hozzájárult. A javaslat betű szerint helytelen intézkedéseket tartalmaz, amidőn túlságosan mechanikus módon állapítja meg, kiket lehet felvenni az egyetemekre.

Ha ezt a kategorizáló százalékos felvételi szabályzatot megtartjuk, a legnagyobb tehetségek szorulnak ki az egyetemről.

De nem is őszinte ez a javaslat, mert a törvényben tudvalevően szó sincs a zsidókról. Megtörtént, hogy

küldtettek az egyetemről olyan zsidókat, akik a háborút végigküzdötték, tehát eléggé bebizonyították asszimiláltságukat.

— A numerus clausus rendszabály hatálytalanságát bizonyítja, hogy a külföldre kényszerített egyetemi hallgatók előbb-utóbb visszatérnek és pedig igen nagy számban.

A külföldi diplomák nosztrifikálását megtagadni nem lehet.

Ez a rendszabály különben is a számkivetéssel volna egyenlő, mert megfosztják attól a lehetőségtől, hogy itthon működjenek.

— De nem mellőzhetek egy másik szempontot sem és pedig azt, hogy

az az ifjú, aki a külföldre kényszerült, ott talán többet is tanul mint idehaza.

Odakint ugyanis nem érvényesül sok zavaró körülmény és a külföldön reá is van utalva arra, hogy az ottani drága életért ismereteket szedjen magába.

Ezek a külföldön tanult ifjak hazajönnék nagyobb képzettséggel, eltelve bizonyos idegen szellemmel, eltelve bizonyos keserűséggel a haza iránt.

Mindezeket felül pedig egy csomó pénz ment ki az országból a külföldi egyetemekre való kiképzetés céljaira. Hát ime, ez a gyakorlati tudomány munkásságát s kielentette, hogy székfoglalása annál öröndetesebb, mert Sárospataknak és Debrecennek, Keletmagyarország két kulturális munkahelyének utab kapcsolatát jelenti.

Dr. Láng Nándor köszönte meg a szép előadást, mely szavakkal, mint *teljesjogu társat üdvözölve a patuki kollégium professzorát*. Felsorolta Rácz Lajos hatalmas és sokoldalú tudomány munkásságát s kielentette, hogy székfoglalása annál öröndetesebb, mert Sárospataknak és Debrecennek, Keletmagyarország két kulturális munkahelyének utab kapcsolatát jelenti.

Tekei Pál ugyanis azt mondotta, hogy ezek a rendzavarások uszítás és ugratás következményei.

Bocsánatot kérek, de

én ezt a kijelentést Tekei Pál gróf részéről szomorú vallomásnak tekintem.

Azoknak a tanároknak, akik az ifjúságot vezetik, kötelességük ezeket a külső utasításokat legyöngíteni. (Taps.)

— De

a legnagyobb felháborodással kell megemlékeznem azokról a jelenetekről, amelyek az egyetemeken lejátszódtak és amelyeket a magyar erkölccsel és a magyar jellemmel összeegyeztethetőnek nem tartok.

Harminc-negyven ember támadt rá egy védtelen emberre és kiverte az egyetemről. Ez az eljárás logikátlan is azok részéről, akik tőlünk követelték a numerus clausus változatlan fentartását, másrészt pedig kirekesztik az egyetemről azokat, akik éppen e törvény alapján iratkoztak be.

Sajnálatsnak tartom, hogy ennél a kérdésnél az ifjúsággal szemben bizonyos elnézés nyilvánult meg.

Azt mondotta a kultuszminiszter ur, hogy szeretettel kell bánni az ifjúsággal. Teliesen igaz van. De

ez a szeretet nem nyilvánult meg egyoldaluan elnézésben azok iránt, akik a rendet megzavarják, hanem ennek a szeretetnek meg kell nyilvánulnia azok iránt is, akik tanulni akarnak és akiket az egyetemre a törvény ellenére nem engednek be. (Élénk taps.)

— Helytelennek tartom a denúciációt, de a

Márton Gyula és Fia
Őszi divatujdonságai feltűnést keltenek!

magyar jellemmel nem tartom összeegyeztethetőnek a rendzavarók titokbantartását.

Aki nyíltan szembeszáll a fennálló renddel, az merje magát megnevezni.

(Ujabb élénk taps.)

— Az a javaslat, amely ilyen körülmények között idekerül, egyáltalán nem elégíti ki engem.

Ennek a törvénynek a rendelkezései olyanok, hogy az önkény és a protekció fog érvényesülni az egyetemi beiratkozásoknál.

(Ugy van! helyeslés a baloldalon.)

Akinek lesz protekciója, azt fel fogják venni, akinek nem lesz, az kimarad. (Nagy taps a baloldalon.)

Székfoglaló előadás a Tisza István Tudományos Társaságban

A Tisza István Tudományos Társaság ma délután 5 órákor magas színvonalú felolvasó ülést tartott a Kollégium dísztermében, előkelő közönség előtt. Dr. Láng Nándor elnökolt az ülésen, amelyen székfoglaló beszédét tartotta dr. Rácz Lajos, a sárospataki kollégium kitűnő professzora. *Keleti hatások a görög filozófia kezdetére* címen tartott felolvasást és önálló szempontok szerint, kitűnő érvekkel bánt az érdekes kérdéssel. Nagy tárgyszerűre és kitűnő tájékoztatói értékre való felolvasása oda konkludált, hogy a *keleti népeknek nem volt a szó szoros értelmében vett filozófiájuk*, a tudományt csak hasznosságai szempontok szerint művelték, de nem emelkedtek fel az öncélú kutatás magasságába. Nem lehet tehát azt mondani, hogy a filozófia idegen sari lenne a görög szellemi élet fáján, bár bizonyos, hogy a Keleten szerzett kozmológiai, asztronómiai, matematikai, kronológiai ismeretek indították meg a görög filozófiát. A görögök azonban absztraháló erejükkel feldolgozták ezeket a hatásokat s az öncélú tudományt építették fel az így nyert talajon.

Dr. Láng Nándor köszönte meg a szép előadást, mely szavakkal, mint *teljesjogu társat üdvözölve a patuki kollégium professzorát*. Felsorolta Rácz Lajos hatalmas és sokoldalú tudomány munkásságát s kielentette, hogy székfoglalása annál öröndetesebb, mert Sárospataknak és Debrecennek, Keletmagyarország két kulturális munkahelyének utab kapcsolatát jelenti.

A képviselőház elfogadta az ipari záloglevelekről szóló javaslatot

Zsitvay Tibor elnök háromnegyedtízennyolc órákor nyitja meg a képviselőház mai ülését. Kegyeletes szavakkal emlékezik meg Dessewffy Arisztidről, a háznagyhi hivatal elhunyt vezető tisztviselőjéről és javasolja, hogy emléket jegyzőkönyvben örökítsen meg a Ház. A Ház a javaslatához hozzájárult.

Az elnök ezután bejelenti, hogy a pénzügyminiszter a holnapi ülésen választ *Hegymegi Kiss Pál* egy régebbi interpellációjára. Megállapította a Ház, hogy Szabóky Alajos és Almásy László esetében nincs összeférhetetlenség.

A képviselőház harmadszori olvasásban elfogadja a Magyar Földhitelintézet adóilletékéről szóló törvényjavaslatot, a szent korona örzéséről szóló törvényjavaslatot, valamint az állategészségügyi hivatal létesítéséről benyújtott törvényjavaslatot.

Örffy Imre előadó az ipari záloglevelekről szóló törvényjavaslatot terjeszti be.

Beck Lajos a vita első szónoka. Az ipari záloglevelekről szóló törvényre egy ötvédeze vár már a magyar középipar. A törvény meghozásával mintegy hatvan-hetven középipari vállalat fog új erőre kapni, mivel természetüknek megfelelő hitelforrás nyílik meg előttük.

Beck Lajos beszéde közben belép a terembe Apponyi Albert gróf, akit a *képviselői helyükéről felülva hosszantartó tapsal és éljenzéssel üdvözölnek*. A teremben tartózkodó Mayer és Bud miniszterek szintén felállnak helyükről és ők is tapsal fogadják Apponyi grótot. Percekig tart a lelkes üdvözlés, mialatt Apponyi Albert gróf elfoglalja helyét a teremben.

Farkas István: Ez a javaslat nem sokat segít az ország gazdasági életén, mivel csak 60 70 középipari vállalatra vonatkozik. *A kormány csak ilyen morzsákkal akar segíteni a súlyos gazdasági helyzetben, ahelyett, hogy generális intézkedéseket fogantatna. A gazdasági válság oka a fogyasztóképtelenség, amit a rendkívül alacsony munkabérek idéztek*

Felkiáltások: Igaza van!
Berzeviczy Albert: Lesznek kiváló fiatal emberek, akik nem járhatnak be az egyetemre, mert apjuk nem rokkant. Ha szükség van a tanszabadság korlátozására, akkor ez csak a szelekció alapján történhetik meg.

Én más jogos, igazságos szelekciót, mint a tehetség szelekcióját elképzelni nem tudok.

Ravasz László: Igaza van!
Berzeviczy Albert: Ennek a nemzetnek minden tehetségre szüksége van.

Tehetséget pályájától eltéríteni bűn volna!

Ha a felsőház elvetné ezt a módosított törvényt, akkor a régi numerus clausus maradna érvényben, ami még rosszabb volna. Kizárólag ebből a szempontból vagyok kénytelen a javaslatot elfogadni.

Szilgyi Kálmán a következő szónok. A javaslatot nem fogadja el.

A felsőház ülése fél három órákor ért véget.

Dr. Darkó Jenő titkár, egyetemi professzor olvasta föl ezután a távollevő dr. *szentpéteri Kun Béla* professzornak „A református gyülekezet papválasztási jogáról” szóló, világítóan klasszikus értekezését. Az előadás változja a kérdés rendjét a katolikus és görög katolikus egyházakban, majd rendkívül alaposan tárgyalja a világ különböző református egyházaiban a papválasztás rendjét. A pásztorok alkalmazása ügyében, — folytatta, — a Máté evangéliuma adja meg az utmutatást: „Ahol ketten, vagy három egybegyűlnek az én nevémben, ott vagyok közöttük.” Azok tehát, akik összegyűlnek, képesek arra Jézus szellemének jelenléte által, hogy Krisztus királyságának munkáját kiváltszák. Nem szükségesnek az egész egyházközönségnek kell tehát a lelkeszt választania, hanem azoknak, akik hithűségüknek tanúságát adják. Jó az is hogy a felsőség küldi a lelkeszt a gyülekezetbe, amely előtérben aztán elfogadja-e, jó, ha fordítva történik a lelkeszt megválasztása, elvben semmiesetre sem jó, ha a gyülekezet tagjai adófizetést és nem erkölcsi kvalifikációt árán nyerik meg a jogot a lelkeszt megválasztására.

A rendkívül mélyenjáró és a fontos kérdést egészenben, nemes szempont szerint megvilágító előadását dr. Láng Nándor melegen megköszönte.

Dr. Mitrovics Gyula tartott ezután előadást, amelynek végeztével az ülés véget ért.

elő. A javaslatot nem fogadja el.
Frühwirth Mátyás, Perleky György, Herczeg Béla a javaslatot elfogadja.
Várnai Dániel: A pénzügyminiszter adórendszerevel elérte azt, hogy a *vállalatok nagyrésze már nem a jövedelemből fizeti az adót, hanem a termelésre szánt tőkéből*. Első kötelesség az adóterhek csökkentése. A javaslatot nem fogadja el.

Usetty Béla elfogadja a javaslatot.
Mivel több felszólaló nincs, elnök a vitát bezárja.

Bud pénzügyminiszter: Nem bürokratikus intézményt akarunk, hanem olyan intézményt, amely szigorúan gazdasági alapon áll, minden protekció kizárásával. Az anyagbeszerző szövetkezetek voltak a hiba forrásai és én inkább a hitelzövetkezetek mellett vagyok. Egy-két hónapon belül jön a szövetkezeti kérdést rendező törvényjavaslat.

A Ház többsége a törvényjavaslatot a benyújtott határozati javaslatok mellőzésével általánosságban elfogadta.

Ezután a törvényjavaslat 24. szakaszát a Ház vita nélkül elfogadja.

Az elnök napirendi indítványt tesz. Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését hónap délelőtt 10 órákor tartsa és napirendjén az ipari záloglevelekről szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, valamint az 1927—28. évi állami költségvetés és az 1926. évi költségvetés fölőlegének hovatartásáról szóló belügyminiszteri jelentés tárgyalása tüzessék ki.

Rassay Károly: Nem tudom megérteni, hogy ilyen fontos kérdés tárgyalását miért kell hónapra kitűzni? A többségnek és az ellenzéknek egyaránt érdeke, de érdeke elsősorban a tárgyalás komolyságának, hogy ne erőszakoljuk ezt a kérdést a holnapi ülésre, hanem a keddi ülésre tüzessék ki a költségvetés tárgyalását.

Farkas István ezáltal közzé teszi Rassay Károly indítványát.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló
25 példányonként következő bármely számmal kezdődő szetvény és
1 pengő
elfizetése ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság **KOLCSÓN KÖNYVTÁRÁT.**

Zsitvay Tibor elnök. Rassay Károly, Bud János pénzügyminiszter s újból Rassay Károly felszólalása után az elnök szavazásra teszi fel a kérdést.

A Ház többsége az elnöki napirendi indítványt fogadja el.

Zsitvay Tibor elnök ezután bejelenti, hogy a költségvetésre való tekintettel holnapról kezdve a további intézkedés nyolcórás üléseket tart a Ház. Az ülések délelőtt 10 órától megszokottakkal délután 6 óráig fognak tartani. Az ülés két órákor ért véget.

Felülfizetések a cserkészcsapat részére

A 954-esek zászlódszibe öltöztetett tornateremben, csinosan terített asztalok mellett láták vendégül Debrecennek azt a megértő lelkes közönséget (sajnos a munkaadó urak most is távollattottak magukat, de még képviselőtől sem gondoskodtak az ünnepélyre), amely közönség az iparos tanuló és a magyar cserkész sorsa iránt oly melegen érdeklődik. Szerető szívvel jöttek a cserkészcsapat impozáns erőteljű duzzadó sorfala elé, jó lélekkel hozták adományukat és teljes odaadásukkal munkáltak a siker eléréséért, amit főként a tanárok beavatkozása biztosított. A nőpariskola tanárnője: dr. Szabó Lajosné és Dömök Anna kedves tanítványaikkal a cserkészcsapat megvárással szorgalmaskodtak, a nőiparos tanoncskola tanárnője szeretetadományokkal és az estély megrendezésével fejtették ki tanítványaik és a nagyközönségnek is követendő példát. Felülfizetés: Dr. Bessenyei Gyula tanár, ker. ellenőrző tiszti 5 P. Nagy J. tanár 1 P. Szeretadományokat küldtek: özv. Bujdosó Imréné, özv. Illés Istvánné, ifj. Pásztor Gyuláné, Duzs Józsefné, dr. H. Kiss Józsefné, Kovács Gáborné, Muraközi Kálmáné, Bessenyei Lajosné, Tellenkoffi Sztóján, Szabó István, Kiss Zoltán és Vajda Józsefné, Tanárnők: dr. Gulyás Istvánné, Kubányi Jánosné, Barky Gézáné, Somogyi Mária, Varga Irénke, Gál Józsefné, Mezey Béláné, dr. Gajdos Huber Henriké, Bodó Ferencné, Szörő Józsefné, Borly Istvánné, Vass Andránné, Pinczés Imre. Amiótt hálás köszönetet mond a parancsnokság.

A Magyar Bem-kultusz

A Magyar-Lengyel Egyesület (Erzsébet körút 45.) a múlt év novemberének elején felhívta a vármegyék és városok figyelmét Bem halálának decemberi, 77-ik évfordulójára és felszólította őket Bem nap rendezésére. Mindenütt az országban a kegyelet melegségében emlékeztek Bemről, a magyar-lengyel barátságának benne megnyilvánult megtestesítőjéről. Ugyan-ebben a körleveleiben felszólította a Magyar-Lengyel Egyesület a magyar törvényhatóságokat, tegyék magukévá azt a gondolatot, hogy Bem Józsefnek megfelelő szobor állítsassék. Egyidejűleg a lengyelek figyelmét felhívta az egyesület arra, hogy Bemnek *Marosvásárhelyt szobra van ledeszkáza*, mentessék meg azt a lengyelek, önmaguk részére, nehogy elpusztuljon az oláhok kezében. A decemberben volt Bem-ünnepség akaratlanul is propagandázó volt a Magyar-Lengyel Egyesület Bem-szobor akciójának, amelynek élére állt *József Ferenc főherceg*. És kicsi falvak népe is igyekezni bizonyoságot tenni arról, hogy nem felede Bem apó nevét, aki iránti hódolatát Borsodmelye vagyis kifejezésre juttatta, hogy minden nagyközönségben Bemet ismertető ünnepélyek keretében gyűjt a szobor alapja javára. Ugy éreztük, hogy március tizenötödikén és huszadikán a márciusi ünnepségek keretében a magyar társadalmi egyesületek, a kaszinók, a falu és város népe egyaránt módját keresik és találják annak, hogy erőre kapjon, nagy egészé nőjjön a Bem-szobor ügye.

A magyar sajtó örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a Bemmel szembeni nemzeti hálát kifejezését elősegítse. Ezért kéri a magyar társadalmat, karolja fel, segítse a Bem-szobor állításának eszméjét, melyet megvalósítani. A Magyar-Lengyel Egyesület nemcsak kezdeményezője volt a decemberi Bem-ünnepségeknek és alapítója az e célra állított Bem-bizottságnak, hanem még 1926-ban, Budavár bevételének évfordulóján emléktáblát állított Budapest a Deák Ferenc ucai Pénzüntézet Központ házára, amelyben Bem 1849-ben lakott, mielőtt Erdélybe indult. A Magyar-Lengyel Egyesület depurációt állít össze, amely Bem hamvait Budapestről Tarnowba kíséri, ahol a hamvakat örök pilenőre teszi a lengyel és magyar nemzet kegyelére. Igen kívánatos lenne, hogy ez a küldöttség minél méltóbban reprezentálja a magyarságot.

— A református zsinat ülése. A magyarországi reformátusok törvényhozó testülete: a zsinat április 17-én ül össze a fővárosban. Foglalkozni fog a zsinat a lelkesválasztások ügyével s az egyházegylemi és tanügyi kérdésekkel.

A lakás

Megirtuk, választmány után 5 óráig érkeket közelebbre hivatal is felkerült, rendelt hátr értekezleten tartak is ho serebeit denki irás, hatóságri válet alkalmas, akik lakászájak elő tapalónosan azt viselői lakás Természetes lakásokra van ien keri a

Össze Gáb

Megirtuk, Ferenc nem jelezte a nysek ügyébe házaspár bűján (Gábor J. károsította Nyári Józse nének Jerikó 47., Nagy Komlóssy 8., Augener 8. nos Gyöngy Hortobágyi akikől a főmég az utónak, hogy jelenjenek 13. számú y

Sürgöse kör

Debrecen januári közmető körülmető három szó; ezt a belül pedig oldalt díszes csak később A városi ján kírta a rom oldalán kerítés 230 centiméter drótot, ugyan háló lesz és egymástól 3 méter, el így a kerítés centiméter A megszab tanácsnak a faoszle olesőbbak 7 fia 7360 és vel.

An

A debrec 13-án a k Vince I Gyula zen leány Mar leány Mar Ferenc, Cs Irén Néme László, Pa Szabó Zol János kish

Borbély

Oláh Péter dos Éva r Ferenc ret. 25 év Ráth. 5 hó ret. 15 év

Tavaszi uccai és alkalmi RUHÁK festője és tisztítója BIRÓ Bika udvar és Széchenyi u. 42

A lakásfelmondások és a Kansz

Megjártuk, hogy a Kansz. törvényhatósági választmányának elnöksége ma, szerdán délután 5 órára a vármegyeház tanástermébe az érdekelteket összehívta...

Összeállította a rendőrség Gábor Pál bűnlisztáját

Megjártuk, hogy a debreceni rendőrség Flek Ferenc rendőrfogalmazó irányítása mellett befejezte a nyomozást a Gábor Pál-féle betörések ügyében...

Sürgősen megkezdik a köztemető körülkerítésének munkáját

Debrecen város törvényhatósági bizottsága januári közgyűlés kimondta, hogy a köztemető körülkerítését. Egyelőre csak a köztemető három oldalának körülkerítéséről van szó...

A városi tanács a közgyűlés utasítása alapján kiírta a versenytárgyalást a köztemető három oldalának dróttal való körülkerítésére.

A műszaki ügyosztály most tett jelentést a tanácsnak a versenytárgyalás eredményéről.

A drótozásra sima huzal alkalmazása esetén Neubauer János 2300, Takács és Nagy 2484 és Széll Géza és fia 2590 pengővel a legolcsóbb ajánlattevők.

A városi tanácsban az a felgás alakult ki, hogy a drótháló felül ne sima huzalt alkalmazzanak, hiszen azon nagyon könnyű és veszélytelen átmászni, hanem szöges drótot.

A tanács a legolcsóbb ajánlatokat fogadta el — az ajánlattevők mind debreceni iparosok — és megbizta a műszaki ügyosztályt, hogy a vállalkozókkal a szerződés aláírása után kezdesse meg a munkát.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalban március 13-án a következő bejelentések történtek:

Születések:

Vince István napos, fia József, Mocsári Gyula zenész fia Gusztáv, Szabó István im. leány Margit, Laufer Jenő magánhivatalnok leány Marianna, dr. Emerich Ignác ügyvéd fia Ferenc, Csonka Ferenc közművessegéd leány Irén Németh Gábor gazdálkodó fia Endre László, Papp Béla gazdálkodó leány Erzsébet, Szabó Zoltán órásmester fia László, Barcza János kisbirtokos fia Bálint.

Halálozások

Borbély Jánosné r. kath. 39 éves Kocsárd; Oláh Péter r. kath. 16 hónapos Tiszaigaz, Sipos Éva ref. 26 napos, Nádor uca 4; Horváth Ferenc ref. 72 éves Cucca 4; Pozsár Erzsébet ref. 25 éves Hatvan uca 6; Rajkó Antal r. kath. 5 hónapos, Boeskaí tér 1; Nyáry László ref. 15 éves, Újvárosi ut. 25.

Fényes keretek közt nagy lelkesedéssel ünnepli meg Debrecen március 15-ikét

Minden egyház, iskola és testület ünnepel a szabadság szent napján

Soha sem tapasztalt nagy lelkesedéssel, szent tüllel készül Debrecenben mindenki a nyolcvanadik március 15-ének megünneplésére.

A debreceni ünnepségekre az egyes intézmények a következő programokat állították össze:

Ünnepségek a templomokban.

A református templomokban március 15-én délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyet dr. Révész Imre lelkész, egyházközségi főjegyző végez.

- 1. Onálló ének. 38. dicséret. (Szózat.)
2. Főének. 89. zsoltár 4. verse.
3. Előfohász.
4. Textusolvasás. Beszéd.
5. Uríma.
6. Áldás.
7. Hymnus.
8. 248. dicséret 10. verse.

Ezenkívül március 15-én minden református templomban, tehát a Nagytemplomban is, reggel 8 órakor háláadó istentisztelet lesz, amelyen részt vesznek az iskolák növendékei is.

A görögkatolikus templomban 15-én, reggel 9 órakor Papp Gyula szentszéki ülnök, debreceni lelkész mond ünnepi misét.

A Deák Ferenc ucai izraelita templomban március hó 15-én, reggel 9 órakor ünnepi istentisztelet lesz a következő programmal: 1. Híszkegy... Énekl az énekkar. 2. 113. zsoltár. Énekl az énekkar. 3. 100. zsoltár. Énekl Tenenbaum Dávid főkátor. 4. Szonoklat. Tartja dr. Schlesinger Sámuel főrabbi. 5. Hymnus. Énekl a főkátor és az énekkar. A hitközség t. tagjai és az érdeklődőket ezton is meghívja az elnökség.

A Hymnust énekl a katonazenekar zenéje mellett a közönség.

Az ortodox izraelita hitközség hazafias ünnepe.

Az ortodox izraelita hitközség a szabadság, egyenlőség és testvériség nemzeti ünnepnapját méltó módon ünnepli meg. Csütörtökön reggel fél nyolc órakor a Pásti ucai templomban a hitközségi tagok és az ifjúság részére ünnepi istentisztelet lesz, délelőtt fél kilenc órakor pedig a hitközség disztermében az elemi iskola hazafias ünnepélyt rendez.

A Függetlenségi Kör ünnepe.

A Függetlenségi Kör most is, mint minden évben méltóképpen ünnepli meg a legmagasztosabb nemzeti ünnepet: március 15-ét. Saját helyiségében 8 órakor műsoros estélyt tart a következő számokkal: 1. Nyitány. A kör zenekaráról. 2. Mult — Jelen — Jövő. (Élőkép) Tervezte: Törőné Korpássy M. 3. Megnyitó beszédet mond Sipos Imre ref. lelkész. 4. Melodráma. Előadja: Tomesányi Imre. 5. Alkalmi felolvasás. Tartja: Mándoki Ferenc. 6. Hymnus. Énekl: A Kossuth Dalkör. 7. Birák előtt. Szavalja: Törő Mihályné. 8. Szólóének. (Hegedű kísérettel.) Előadja: Timáry Mancsi. 9. Záróbeszédet mond: Dr. Szemer Antal. A műsort a Kossuth Dalkör éneke zárja be. Műsor után tea estély a Kör helyiségében, melyre ugy az érdeklődőket, mint a kör tagjait szeretettel hívja meg a rendezőség.

Ünnepség a Kollégiumban és a Petőfi-szobornál.

Debrecen város tanácsa tudvalevően az Egyetemi Kör elnökségét kérte fel március hó 15-én tartandó hazafias ünnepély megrendezésére.

Az Egyetemi Kör kezébe is vette a rendezés munkáját s közli, hogy az ünnepséget 15-én délután fél 3 órakor a református Kollégium udvarán és a lépcsőházbéli Petőfi szobornál tartja meg a következő műsorral:

I. A Kollégium udvarán:

- 1. Hymnus. Előadja: A debreceni m. kir. 11. honv. gy. e. zenekara. 2. Talpra magyar. Szavalja: Csóváry Endre jogszigorló. 3. Ünnepi beszédet mond: Szarudn József jogász elnök. 4. Énekel: A Kollégiumi Kántus.

II. A Petőfi szobornál:

- 5. Énekel: A Kollégiumi Kántus.
6. Petőfi szobornak megkoszorúzása a városi hatóság, a m. kir. honvédség és az Egyetemi Kör részéről. 7. Szaval: Kovács József joghallgató. 8. Záróbeszédet mond: Hunyady Béla joghallgató. 9. Szózat. Előadja: A debreceni m. kir. 11. honvéd gy. e. zenekara.

Március 15-e a debreceni ref. leánygimnáziumban.

A debreceni ref. leánygimnázium ez évben is a nagy nap szelleméhez méltó keretben ünnepli meg március 15-ét. A növendékek d. e. 10 órakor a Kossuth ucai templomban istentiszteletet vesznek részt, amelyen dr. Boér Károly vallástanár imádkozik. Ezt követi a „Gyóni” önképzőkör műsoros ünnepélye, melynek kiemelkedő száma Konez Aurélné, leánygimnáziumi igazgató ünnepi beszéde. A részletes műsor a következő:

- 1. Révny: Bus magyarok imádkoznak Énekl a leánygimnázium énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Mondja Varga Irén VIII. o. t. az önképzőkör elnöke. 3. Móra László: Új márciust várunk. Szavalja Nagy Margit VI. o. t. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Konez Aurélné leánygimn. igazgató. 5. A vén cigány Melodráma. Szavalja Arady Vilma VIII. o. t. Zongorán kíséri Székely Kati VI. o. t. 6. Kuruc dalok. Tárógnál előadja Pokoly László és Csomor Ernő joghallgatók, a kör vendégei. 7. Lányi: Tavasz elmúlt... Énekl a leánygimn. énekkara. 8. Hymnus. Énekl a közönség.

Március 15-e a Dóczy-intézetben.

A debreceni református leánynevelő intézet március hó 15-én d. e. 9 órakor a Kossuth ucai templomban istentiszteletet tart: 1. Kezddőének. 63. dics. 1. v. „Jövel Szentlélek”. 2. Főének. XC. zsolt. 1. v. „Tebenned biztunk eleitől fogva”. 3. Karének. Révny: „Bus magyarok imádkoznak.” Előadja a leánygimnáziumi énekkar. 4. Imádkozik: dr. Boér Károly vallástanár. 5. Karének. Mosonyi M.: „Szentelt hantok.” Előadja a tanítóképző énekkara. 6. Záróének. Hymnus.

A debreceni református kollégium tanítóképzőintézete

március tizenötödikén hazafias emlékünnepelet rendez. Az ünnepély a kollégium disztermében délután 5 órakor kezdődik. Belépődíjak: I. hely 1 pengő, II. hely 50 fill. Diákigye 20 fill. Felülvezetőket az intézet kulturális céljaira köszönettel fogad a rendezőség.

Az ünnepség műsora a következő: 1. Bodnár Lajos: Régi magyar zenevöngyök. Nyitány. Előadja a Csokonai-zenekar. 2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja Schmitt Géza III. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Molnár János V. o. t. a Csokonai Önképzőkör elnöke. 4. Népdalegyveleg. Petőfi-dalok Bodnár Lajos mezenésítésében. Előadja a Csokonai-énekkar. 5. Debrecen és az 1848. március 15-i események. Levéltári kutatásai alapján elbeszéli dr. Ecsedi István egyet. m. tanár, a kollégium tanítóképzőinek r. tanára. 6. Egyveleg a János vitéz c. dallátékból. Játsza a Csokonai-zenekar. 7. Aprilv Lajos: Tavaszodik, Március és Opitz Mártonhoz c. költeményeit szavalja Eszenyi Sándor V. o. t. 8. Rákóczi induló Előadja a Csokonai-énekkar és zenekar.

Az ipartestület és az iparoskör március 15-i ünnepélye.

A debreceni ipartestület is megünnepli a március 15-ét, amikor is az Iparoskörrel együttesen ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. Nemzeti Híszkegy. Előadja az Iparos Dalegylet. 2. Talpra magyar. Szavalja Pogány Ernő. 3. Ünnepi beszédet mond dr. Boldizsár Kálmán tb. vármegyeyi főjegyző, tb. városi tanácsnok. 4. Farkas Macuka irredenta verseket szaval. 5. Kuruc nótákat játszik az Iparosifjusági Önképző Egylet zenekara. 6. Hymnus. Énekl az Iparos Dalegylet. Az ünnepélyre Debrecen hazafias iparosságát ezupon hívja meg az Ipartestület és az Iparoskör.

A katolikus főgimnáziumban.

A debreceni kegyesrendi róm. kath. Calasanzai sz. József reálgimn. „Révai” önképzőkör március 15-én hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Petőfi—Huber: Nemzeti dal Előadja a reálgimn. énekkara. 2. Móra László: Új március. Szavalja Wallner Ödön IV. o. t. 3. Horthy-torozó. Tánccolják Gallé Tibor, Hernády László, Kiss Sándor, Molnár László, Papp Jenő, Sághy I. Mihály, Smetacek Antal VIII. o. t. Schleichel Ferenc VII. o. t. 4. Haydn: D-dur szonáta. Zongorán előadja Demeter Imre VII. o. t. 5. Ünnepi beszéd. Mondja Egeli Imre VIII. o. t., az önképzőkör ifjusági elnöke. 6. Csüddöngölő. Tánccolják Hernády László és Kiss Sándor. 7. Rákóczi induló: Játsza a reálgimnázium zenekara. 8. Radványi Kálmán: A galenceli fényjelek. 3 felvonás. Az ünnepély kezdete délután 5 óra.

Március 15-e a Dóczy-intézetben.

A debreceni református leánynevelő intézet 1928. évi március 15-én délelőtt 9 órakor a Kossuth ucai templomban istentiszteletet tart. 1. Kezddőének. 63. dics. 1. v. „Jövel Szentlélek”. 2. Főének. XC. zsoltár 1. v. „Tebenned biztunk eleitől fogva”. 3. Karének. Révny: „Bus magyarok imádkoznak”. Előadja a leánygimnáziumi énekkar. 4. Imádkozik: dr. Boér Károly vallástanár. 5. Karének. Mosonyi M.: „Szentelt hantok”. Előadja a tanítóképző énekkara. 6. Záróének. Hymnus.

Debreceni zsidó reálgimnázium.

A debreceni zsidó reálgimnázium 1928. évi március 15-i iskolai ünnepélyének műsora: 1. Híszkegy. Énekl az ifj. énekkar. 2. Megnyitó beszéd Tartja: dr. Vág Sándor, az ifj. önk. kör vezető tanára. 3. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja: Bleuer József VII. o. t. 4. Március 15-ről. Irta és felolvassa Strul Andor VII. o. t. 5. Székely: Magyar ábránd. Zongorán előadja: Mandel Katalin VI. o. t. 6. Szathmáry István: A szabadság napján. Szavalja: Klein György VI. o. t. 7. Gondolatok március 15-én. Irta és felolvassa Engel Miklós VII. o. t. 8. Ábrányi—Vendéhegyi: Vándormadár, melodráma. Szavalja: Braun László VII., zongorán kíséri Polacsek Jolyva V. o. t. 9. Pergolesse: Aria, Marfini: Gavotto. Előadja: Gordonkán Sréter Dezső VII. o. t. zongorán kíséri Polacsek Jolyva V. o. t. 10. Hymnus. Énekl az ifj. énekkar. Hely: Hitközségi tanácterem. Idő: d. e. 10 óra.

A debreceni izraelita polgári leányiskola önképzőköre.

A kör e hó 15-én délelőtt 10 órakor hazafias ünnepélyt tart a következő műsorral: 1. Híszkegy: előadja az énekkar. 2. Ima. Irta: Szép Ernő. Szavalja: Billitzer Sára III. A) t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Binéth Klára, az önképzőkör elnöke. 4. Zongoraszám: Előadja Reich Vera IV. B) t. 5. Erős hit. Irta Ábrányi Emil. Szavalja Altmann Olga IV. A) t. 6. Rákóczi induló. Zongorán előadja Sréter Irén és Weinstock Ella. 7. Panaszokdnak a magyar szelek. Irta Gyula diák, szavalja Treitel Berta IV. A) t. 8. Talpra magyar. Előadja az énekkar.

Az izraelita elemi fiu- és leányiskola.

A statusquo izr. elemi fiu- és leányiskola március 15-én d. e. fél 11 órakor az iskola pelyét, amelynek műsora a következő: 1. Híszkegy (énekar). 2. Március 15-én. Felolvassa Schwartz Sándor IV. o. t. 3. Petőfi S.: Nemzeti dal: szavalja Anferber Sándor IV. o. t. 4. Talpra magyar (énekkar). 5. A szabadságharcról: felolvassa Rosenbergy György IV. o. t. 6. Magyar szülő: táncolják Barta Klári és Szaboles Ella IV. o. t. 7. Tompa: A madár fiaihoz: szavalja Jaszinger Mózes V. o. t. 8. Szöke Tisza (énekkar). 9. Debrecen a szabadságharcban. Ünnepi beszéd. tartja Stern József tanító. 10. Március 15-én. Jelenet. Lampérth G. költeménye után ápdolgozta Plicser Irma tanító. Előadja Kolos Györgyike és Friedmann Erzsike IV. o. t. 11. Rákosi Viktor: A zsidó fiu. Felolvassa Kolos Györgyike IV. o. t. 12. Mazas! Duett. Hegedűn előadja: Sziget László és Berger Géza IV. o. t. 13. Hymnus (énekkar).

A Mikepércsi uti fiu elemi iskolában.

A mikepércsi uti állami elemi iskola növendékei is hazafias ünnepélyt rendeznek a nagy nap évfordulóján, igen változatos műsorral, amelyben az iskolának kiváló növendékei, kivétel nélkül részt vesznek. A „Nemzeti Híszkegy”-et a közönség énekl. Az ünnepi beszédet pedig Györösi Margit tartja. Énekszámok és szavalatok tartják a nagy műsort, amelynek legnagyobb érdekessége, hogy abban kizárólag az iskola növendékei vesznek részt.

Felhívás a Mansz tagjaihoz!

A csütörtök reggeli nemzeti ünnepen a Mansz. összes felekezeti templomaiban tartandó háláadó istentiszteleten képviseltetni óhajtják magukat. Szeretettel kérjük tagtestvéreinket, hogy az egyes istentiszteletek előtt, az illető templomok előtt adjunk találkozt egymásnak, körülbelül a harangozás előtt 10 perccel. A tagok szíveskedjenek jelvényeiket feltűnő helyen viselni és testületileg bevonulni a templomba.

A mi ünnepélyünk március 15-én délután fél 5 órakor lesz otthonunk disztermében. Ünnepi számok Konez Aurélné.

A nőipariskolában.

A városi Nőipariskola „Loránffy Zsuzsanna Önképzőkör” március 15-én hazafias ünne-

Saxlehner András Hunyadi János természetes keserűvíze már kis mennyiségben biztosan hat, az adagot nem kell fokozni. Utánzóru/ó: nem áll be. Tartós fogyasztás mellett sincs kellemetlen mellékhatása.

rcius 14.
jásgot
árló
61.
számu
szólány
RÁT. N
y Károly, Bud
ol Rassay Kú
k szavazásra
apirendi indit
belenti, hogy
ttel holnapról
nyolcórás üle
léltől 10 óráig
fogtak tar-
get.
ek
részése
tettett tornale
lok mellett lát-
a megértő lela-
adó urak most
még képvisel-
epélyre), amely
a magyar eser-
en érdeklődik.
szűnik impozáns
lélekkel hozták
sukkal munkál-
óni a tanárné
pariskola tanár-
ök Anna kedves
k megvárrásán
os fanonciskola
l és az estély
nitványaik és a
példát. Felül-
nár, ker. ellen-
P. Szeretet-
ndóság Imréné.
Gyuláné, Duzs
é, Kovács Gá-
essenyei Lajosné,
án, Kiss Zoltán
dr. Gulyás Ist-
y Gézné, So-
il Józsefné, Me-
lenriké. Bodó
Borly Istvánné,
amiért hálás kö-
g.
kultusz
(Erzsébet körut
elején felhívta a
nét Bem halála-
jára és felszöle-
te. Mindenütt az
égekben emlékez-
el barátságának
titójéről. Ugyan-
otta a Magyar-
örvényhatóság-
gondolatot, hogy
bor állitassék.
lmét felhívta az
Marosvárérhelyt
tsék meg azt a
ehogy elpusz-
decemberben volt
propagálói vol-
illet Bem-szobor
lt József Ferenc
is igyekszik bi-
nem fedte Bem
át Borsodmelye
y minden nagy-
ünnepélyek ke-
nyára. Ugy érez-
én és huzadikán
tében a magyar
zínök, a falu és
keresik és falál-
n. nagy egészé
ragadta meg az
embeni nemzeti
rt kéri a magyar
se a Bem-szobor
megalósítani. A
encsak kezdemé-
m-ünnepségekné
lt Bem-bizottság-
udavár bevétel-
állított Budapes-
zintézeti Központ
en lakott, mellett
engyel Egyesület
Bem hamvait Bu-
hof a hamvakat
és magyar nem-
enne, hogy ez a
representália a
se. A magyaror-
zó testülete: a
fővárosban. Fog-
elkészítésvázlatok
és tanügyi kérdé-
ny u. 42

pélye rendez d. e. 9 órai kezdettel az intézet tornatermében a következő műsorral: 1. Himnusz. Közének. 2. Nemzeti Hísekegy. 3. Az ünnepet megnyitja dr. Gulyás István igazgató. 4. Petőfi: Nemzeti dal. Szavallja Máthé Erzsébet I. a. tanuló. 5. Ünnepi beszéd, tartja Kósa Kornélia III. o. tanuló, az önképzőkör elnöke. 6. Kuruc dalok. Éneklők: Erben Irén harmonium kísérete mellett Kovács Kata és Csatári Szűcs Mária. 7. Gyula diák: Fehér galamb. Szavallja Bohus Aranka. 8. Irredenta dalok. Előadják az önképzőkör tagjai. 9. Hangay Sándor: Az én térképem. Szavallja A. Nagy Margit. 10. Szózat. Közének. 11. Nemzeti Hísekegy. Belépti díj nincs. Adományokat az önképzőkör javára köszönettel fogadjunk.

Az iparostanonciskolában.

Debrecen város iparostanonciskolái fiú- és leányönképzőkörének március hó 18-án tartandó szabadságünnepének műsora a következő: 1. Kölcsey Ferenc: Himnusz. Előadja az ifjúság Hubay-zene-kara. 2. Ünnepi beszéd. Tartja az Önképzőkör elnöke. 3. Petőfi: Nemzeti dal. Szavallja: Oláh Sándor. 4. Lányi: „Kossuth Lajos szent sírjára”. Előadja az ifjúsági énekkar. 5. Papváry E.-né: Hitvallás. Szavallja: Balás Margit. 6. Irredenta dalok. Zene-kísérettel éneklők: Erdélyi István. 7. Magyar dalegyveleg. Előadja az ifjúság Hubay-zene-kara. 8. Szilágyi Béla: Meghalt az Isten! Dráma I felvonásban. Előadják az ifj. önképzőkör tagjai a következő szereposztással: Zajzon Gergely ref. pap; Boldisár László, Zajzon László, a fia; Faragó József, Csutakné leánya; Máris: Szilágyi Ételka. Vajna Mócsi, a harangozó fia; Faragó Lajos. Deák Dénes, tanító; Schnell Lajos. Czenk Lajos, főhadnagy; Harsányi Sándor. Popescu, oláh kapitány; Gránicz Balázs. 9. Petőfi: Élet, vagy halál. Szavallja: Szegi László. 10. „Nem, Nem, Soha!” „Talpra!” Előadja az ifj. énekkar. 11. Muraközy: Petőfi az Alföldön. Színműjáték I felvonásban. Előadják az ifj. önképzőkör tagjai a következő szereposztással: Kovácsné: Szilágyi Ilonka. Juliska, a leánya; Tóth Rózi. Petőfi: Harsányi Sándor. Jókay Mór. Acs Károly. Muraközy J. Petőfi barátai: Gránicz Balázs, Katz Sándor, Medgyesi Géza. Panni szolgáló; Sinkó Annus. Színigazgató: Faragó József. Főrendező: Boldisár László. Dézsi, színész: Schnell Lajos. Első fuvaros: Huszár Pál. Második fuvaros: Bánki Lajos. 12. Induló. Előadja az ifj. Hubay-zenekar. Az ünnepély helye: az intézet tornaterme. Ideje: délután 5 óra. Belépti jegy ára: ülőhely 50 fill., állóhely (diákjegy) 20 fill. Felülfizetéseket az Otthon javára köszönettel fogadják az önképzőkör.

A debreceni Népkörben

A Nyilastelep és a társult telepek hazafias lakossága is nagy lelkesedéssel készül a nagy nemzeti ünnep megünneplésére. A Népkör vezetője a telep ifjú mükedvelő gárdájával a Nyilastelepen levő kör helyiségében evégből hazafias ünnepélyt rendez a folyó hó 15-én, este 7 órai kezdettel a következő műsorral: 1. Himnusz. 2. Nemzeti dal. Szavallja Nagy János. 3. Turáni nap. Szavallja Tokai Aranka. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Benedek Sándor műv. főmesternök, a Népkör elnöke. 5. Szavallat. Vitanyi Laci. 6. Zeneszám. 7. Szavallat Szilágyi Annuskától. 8. Szavallat Benedicti Zoltól. 9. Énekel Magyar Ilonka. 10. Szavallat Oláh Kától. 11. Magyar szöveg. Lejtik Gorai Béla és Kovács I. 12. Magyar Miatyánk. Szavallja Fogarasi M. 13. Magyar gyermekekhez. Szavallja Palkovics I. 14. Március 15. Egyfelvonásos színműjáték. Előadják: Szabó Ilonka, Nagy János és Palkovits István.

Az Ujvárosi Kör ünnepe.

Az Ujvárosi uti Olvasókör március 15-ikét, mint a szabadság 80-ik évfordulóját saít helyiségében fogja megünnepelni. Az ünnepség délután 4 órakor kezdődik, mely alkalomra az alábbi szavallatokból és alkalmi beszédből álló műsört állította össze az elnökség: 1. Himnusz. Éneklők a közönség. 2. Elnöki megnyitó. 3. Március 15. ismertetése. Felolvás: Czeizing K. Lajos. 4. Pegyverre. Szavallja: ifj. Németh István. 5. Uj márciust vívrunk. Szavallja: Nagy László. 6. Március idusán. Szavallja: Villon Ilona. Talpra Magyar! Szavallja: Villon Antal. Sirva vigadó. Szavallja: Tóth Bandika. 7. Előre. Szavallja: Róza Mariska. 10. Szent István üzenete: Szavallja: Villon Erzsébet. 11. Kárpát felett csillagos már. Szavallja: Tóth Manci. 12. Ima a hazáért. Szavallja: Kiss Irmuska. Szózat (Zene-kísérettel). Éneklők a közönség.

A DKAE ünnepe.

Március idusát az idén is sokkal fényesebb keretek közt ünnepli meg a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, a Kereskedőtársulat dísztermében (Ferenc József ut 8.) este 6 órai kezdettel, március 15-én. Belépti díj nincs. Az ünnepi beszédet vitéz dr. Dávid Géza tartja. Egyébként a műsor a következő: 1. Himnusz. Éneklők a Kereskedő Ifjak Dalköre. 2. Emlékbeszéd. Tartja vitéz dr. Dávid Géza. 3. Öseink emléke Hubertól. Éneklők a Kereskedő Ifjak Dalköre. 4. Talpra Magyar. Előadja Pogány Ernő. 5. Talpra magyar. Éneklők a Kereskedő Ifjak Dalköre. 6. Mi a haza. Melodráma. Előadja Keszenbaum Margit, hegedűn kíséri Bakonyi Magda. 7. Nem, nem soha. Színműjáték. Előadja Róza Juci. 8. Élj öseink hazája. Schumann R.-tól. Éneklők a Kereskedő Ifjak Dalköre vegyeskara. 9. Rab magyarokhoz. László Sándortól, előadja Sipos István. 10. Eredj ha tudsz. Végvárítól, előadja Mihályovits Ilonka. 11. Szózat. Éneklők a Kereskedő Ifjak Dalköre. Az énekkart vezényli Pálffy Lajos karnagy.

Március 15-én az ipari és kereskedő munka akadálytalanul végezhető.

Tájékoztatót céljából közli a kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszternek az iparhatóságokhoz intézett rendeletét:

Debrecen újra tárgyalásokat kezd egy repülőállomás létesítése ügyében

Gróf Bethlen István miniszterelnök dr. Magoss György polgármesterhez levelet intézett a debreceni repülőteret sokszor emlegetett ügyében. Mint emlékeztet, Debrecennel már meg-egyeztek a kereskedelmi miniszter kiküldöttel. Ennek ellenére Nviregyháza, a többször ígért és nagyobb befektetésekre hajlandó város kapta meg a repülőteret anélkül, hogy Debrecennek újabb ajánlatot tett volna a miniszter. Debrecen sok eszközzel próbálta korrigálni a dolgot.

Háromnegyedév múlva kezdik meg Debrecenben a furást

Dr. Magoss György polgármester és a városi tanács néhány tagja meklárogatták a karcagi földgázforrást. A tanácsot a látogatásnál félték az a szempont vezette, hogy tájéko-zódjanak nem szabadul-e fel Karcagon a fúr-gép s nem lehetne-e a felszabadulás folytán minél hamarabb Debrecenben is megkezdeni a furási munkálatokat. Dr. Magoss György pol-gármester a látogatás után a következőket mondta el szólnoki tapasztalatairól és a debre-ceni furások kilátásáról munkatársainak: — Karcagon bőven jön a földgáz és a viz. Annycira bőven, hogy a földgáz nemcsak elég a karcagi világitáshoz, hanem még fölösleg is marad belőle. A forrás körül több, mint száz

„A március tizenötödikének nemzeti ünnepé nyilvánításáról szóló 1927. évi XXXI. törvény-cikk nem ad felhatalmazást arra, hogy az em-lített napokon az ipari munkának, ideértve a kereskedési is, szünetelése elrendelhető le-gyen. Ennélfogva az ipari munkát és a keres-kedést yasárnapokon korlátozó rendelkezések március 15-ikére nem vonatkoznak s ezen a napon ugy az ipari munkára, mint a kereske-désre a köznapokra vonatkozó rendelkezések érvényesek.”

Hentesmesterek figyelmébe!

Tekintettel a március 15-iki nemzeti ünnepre, felkérem a hentesmester urakat, hogy üz-leteiket csütörtök déli 12 órától zárva tartani sziveskedjenek. Elnökség.

A debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete kéréme a munkaadókhöz!

Ez uton kéri fel az egyesület a kereskedő társadalmat, tekintettel az 1848. március 15-iki szabadság napjának 80-ik évfordulójára, az edüleinél sokkal bensőségesebben ünneplie meg a nagy napot s ezzel is mutassák meg Debrecen többi társadalmi osztályának, hogy a kereskedőkben is él még a haza és a hazánk nagyjai iránti szeretet és tisztelet.

Hisszük és reméljük hogy a debreceni ke-reskedővilág a régi tradícióhoz híven ez idén sem fogja elmulasztani, hogy e nagy nemzeti ünnepen az üzleteiket a déli 12 órától zárva tartásuk s időt engednek ugy maguknak, mint az alkalmazottaiknak az ünnepségeken való résztvételre. A Debreceni Kereskedelmi Alkal-mazottak Egyesülete.

A Kereskedő Társulat felhívása a keres-kedőkhöz!

A Kereskedő Társulat elnöksége felkéri az igen tisztelt kereskedő kartársakat, hogy márci-cis 15-ének megünnepléséhez az előbbi évek gyakorlatához képest azzal járuljanak hozzá, hogy az üzleteiket délben bezárják; a magyar szabadságtörökvések e dicső ünnepét a tör-vényhozás nemzeti ünnepé nyilvánította; köz-hivatalok az ünnepséget megtartják; kívánatos, hogy ezt a nemzeti ünnepet a közhangulat is átérzeze és ünneplje. a déli bezárással lehe-tővé tessük kartársaink, hogy az ucca ünnepi képet ölt és alkalmazottaik a délutáni ünnepe-lyeken résztvehetnek.

azonban egyik sem bizonyult célravezetőnek. Most a miniszterelnök levelében arról érte-síti a polgármestert, hogy a debreceni repülő-állomás létesítése még mindig nem lehetetlen-ség, annak ellenére, Nviregyháza is van rep-ülőállomás. Debrecen is kaphat egy repülő-osta állomást. A polgármester sürgősen meg-indítja a debreceni repülőállomás felállítására a tárgyalásokat.

semmi köze hozzá, hol tartózkodik, néhány ökölesapát még kaphat, ha olyan ingerlékeny. A fiatal kondás mikor letörülte az arcáról a vért, odament a majoros elé és az izgalomtól remegő hangon mondta:

— Lajos bátyám, hagyja el a szobát, mert máskülönbben vagy maga hal meg, vagy én, de én nem hagyok hátra árvát, de maga hagy tetet.

Földváry csendesen válaszolt:
— Ne hetvenkedj Jancsi!
— Mit szólna bátyám, ha most ezzel a fej-szével odavágnék?

És a következő pillanatban már
iel is kapta az ajtóhoz támasztott hatal-mas baltát, megfogotta a feje felett és ütött.

Az ütés a balta fokával érte Földváryt a mel-lén, összetörte a mellesontott, bordát. Föld-váry az ütés után átkarolta a gyilkos kon-dást, de

ereje elhagyta, pár pillanat múlva össze-esett és egy félóra múlva kiszenvedett.

Amikor Olajos látta, hogy a majoros nem mozdul és nem lélegzik, nagyon megrémült és kirohant a cselédhából, elszaladt a számadó-hoz Kiss Józsefhez és elmondta neki, hogy ha-ragjában ugy megesapta a baltával a majorost, hogy az mozdulatlanul terült el a földön és bezuodott a melle. Kérte a számadót, hogy adjon tanácsot, mit csináljon. Kiss József azt mondta neki, hogy legokosabb lesz, ha önként jelentkezik a csendőrségnek és elmondja a dol-got ugy, ahogy történt.

— Legalább nem hajszolnak a csendőrök — mondta — a törvény emberei is jobb szemmel néznek, ha kevesebb munkájuk lesz veled.

A kondás megfogadta a tanácsot és bejött a városba, önként jelentkezett a csendőröknel és elmondta részletesen, mi történt a tanyán. A majoros holttestét behozták szekéren a vá-rosha és beszállították az orvostani intézetbe.

A törvényesbíki tárgyaláson Olajos János az elnök kérdéseire zavaros, rövid mondatokban mondja el, hogyan történt a végzetes vereke-dés közte és a majoros közt.

— Gyilkolni én nem akartam, — mondja — és nem ütöttem volna meg olyan nagyon, ha tudom, hogy betörök a melle. Ő az egész ügyben a hibás, mindig kötekedett velem és még a kákán is göresöt keresett. En nagyon jó ember vagyok, soha senkivel bajom nem volt, de ő kihozott a sodromból ugy, hogy azt sem igen tudtam már, mit csináljak mérgem-ben.

Vallomása végén a kondáslegény sirva fakad és alig tudta még elmondani azt, hogy önvédelemből kapta fel a fejszét, mert a majoros vaslapát után nyult és is-mét elakarta verni.

A tanuk az elhunyt majorosról azt vallották, hogy jóraváló, dolgos ember volt és nem tud-nak arról, hogy kötekedő lett volna. A vere-kedés után a tanuk vallomása szerint, a ta-nyaházból elő rohantak Földváry gyermekei és haldokló apjukat siratva, átkozta a hét gyermek a kondást, aki ép akkor indult ki a tanyából, jelentkezni a csendőröknel.

A bíróság erős felidulásban elkövetett em-berölésben mondta ki bűnösnek Olajos Jánost és hat évi fegyházra ítélte.

— Versenytagyalás a debreceni tör-vényszéki fogház kibovítési munkálataira. A m. kir. igazságügyminiszter a debre-ceni törvényszéki fogház kibovítése és ja-vítása végett szükséges összes munkák vállalatba adása végett nyilvános írásbeli versenytagyalást hirdet. Feltételek a kö-vetkezők: A közszállítási szabályzat 18. pontja értelmében kiállított és szabály-szerűen felbelyegzett írásbeli ajánlatok legkésőbb 1928. évi április hó 2-án dél-előtt 10 óráig adandók be az igazságügy-minisztérium X. ügyosztálya irodájába (V., Markó ucca 16. sz. III. 56. ajtó). Az ajánlatok ezen határidő elteltével bon-tatnak fel, amely alkalommal ajánlatte-vők vagy igazolt képviselőik jelen lehet-nek. Az ajánlati minták és költségvetési úrlapok oldalanként 40 fillérről Budapest-en Orbán Ferenc építészatanárnál (VII., Thököly ut 74.) beszerezhetők. Ugyanott a munkára vonatkozó tervek, szerződési minta megtekinthetők és a műszaki fel-világosítás is nyerhető.

Gyászrovat

Nyári László 15 éves, református. Temetése e hó 14-én szerdán délután 3 órakor lesz az Ujvárosi ut 25. számú gyászaházból a Hatvani uccai temetőbe.

Nagy Zsigmondné Kovács Zsuzsanna 70 éves, református. Temetése e hó 14-én delu-tán 3 órakor lesz a Hatvani uccai temető halottas házából.

Mindenkinek!
A valódi
VALDA
pasztillák
kítunó hatással
vannak
a gégére,
torokra és
hangezállakra.
Ha a legrosszservek meg
vannak tamadva, azonnal
könnyebbséget
nyujtanak.
Kaphatók minden gyógy-
sértárban és drogériá-
ban.

Hat évi fegyházra ítélték a kondást, aki fejszével agyonverte a majorost

A debreceni törvényszék Serly-tanácsa ked-den délelőtt vonta ítélelősségre Olajos János 20 éves kondást, aki agyonütötte ez év január 27-én Földváry Lajos majorost.

Polgári Miklós debreceni gazdálkodó Bánk 6. számú tanyáján szolgált az irni olvasni nem tudó Olajos János és a malacokat őrizte egy másik kondással Deák Györgyel. A tanyára és a cselédsegre Földváry Lajos majoros vi-gyázott.

Olajos János január 27-én este a cselédház-ban Deákkal együtt vacsorát akart főzni, de a tüzelőfa nagyon nedves volt és hogy megtud-ják főzni a levest, egy eltört deszkát hasított fel és azt tette a tüzre. Földváry észrevette, hogy a deszkával tüzelnek és rájuk kiabált, hogy miért merték a deszkát felhasítani, a gazda majd szólni fog miatta. A tüzre rakott deszka miatt a majoros összeveszett a kondás-sal és szidalmazta, majd

egy deszkadarabbal fejbe vágta.

Olajos, aki a konyha mellett ült a földön és burgonyát hámozott, az ütésre felugrott és

dőtésre fogva a burgonyahámozó kést, nekirohant a majorosnak,

aki azonban elkapta a legény kezét és aztán a földre teperte.

Alaposan elverte az öklével, ugy, hogy a fiatal kondásnak az arca csupa vér lett.

A verekedés után Olajos feltápáskodott és a tükrör elé menve törülgette vértől csöpögő száját és orrát. Az ütések nagyon fájtak a kondásnak és ségylelte is, hogy a másik kondás előtt verte le a majoros.

Földváry bent maradt a cselédházban és egy székre telepedve nyugodtan tömte a pipá-ját. Olajost bosszantotta a majoros magatar-tása és rászólt, hogy ha jót akar, menjen ki a szobából és ne ingerelje a jelenlétével. A majoros nem ment ki, sőt visszaszólt, hogy

M.
Mussolini e
iu. A Messa
Mussolini sol
zet. Akár bar
hozza, Musso
fascista mód
tesen kizár m

Azt hittük,
módja csak az
szokás. A M
eddig szokás
Nehezen tud
pai alkotmány
A kézfogás
nem minden
mányának. A
sohasem zár
sót ez csakn
ciaországban
lában a wale
félkaru embe
tradícióban a
Egy félkezü
mosolyoghat
arra, hogy ke
lampolgarokk
szegyülekezn
adásra, vagy
herceggel a
Azt is lehet
nagy politiku
aranyban van
ritások és m

Nos, Muss
szorítja meg
is ugy tetszik
ki sem volt r
nös zárkózot
eldobta mag
népszerű szo
országban ké
Messagero ke
fascista üdvö
a kézfogás s

Bravó! Br
tások is éper
az országban
la-Rosa orsz
Funicula ors

Körülbelü
Párisban a
amely azt a k
te ki maga
kemény gall
céljukat kere
bereknek lig
enyeként ke
guk. Azt his
don ligába k
függetlenség
gienia, az er
mélye fölötti
nak nevében
gyen az a ko
séges lenne

Ha a kézi
és szimpatiá
meg volna a
érintkezése
mit. Az emb
legelső jött
demokratiku
ember kezett
kezekkel, ol
hány perce
szennyes he
zet fog olya
adna kölcsö
akiket erköl
zikailag und
velük, mert
szokást az
anélkül, ho
legyen kény

Hallgatól
egyezni abb
senkivel s e
a M. K. E.
Elleni Ligá
kézfogást h
méltó üdvö
nyujtott ka
módja tulsá
talan helyes
a kinyujtott
kezet, amely
ra mutat a f

és szimpatiá
meg volna a
érintkezése
mit. Az emb
legelső jött
demokratiku
ember kezett
kezekkel, ol
hány perce
szennyes he
zet fog olya
adna kölcsö
akiket erköl
zikailag und
velük, mert
szokást az
anélkül, ho
legyen kény

Hallgatól
egyezni abb
senkivel s e
a M. K. E.
Elleni Ligá
kézfogást h
méltó üdvö
nyujtott ka
módja tulsá
talan helyes
a kinyujtott
kezet, amely
ra mutat a f

Hallgatól
egyezni abb
senkivel s e
a M. K. E.
Elleni Ligá
kézfogást h
méltó üdvö
nyujtott ka
módja tulsá
talan helyes
a kinyujtott
kezet, amely
ra mutat a f

Hallgatól
egyezni abb
senkivel s e
a M. K. E.
Elleni Ligá
kézfogást h
méltó üdvö
nyujtott ka
módja tulsá
talan helyes
a kinyujtott
kezet, amely
ra mutat a f

HIREK

M. K. E. L.

Mussolini egészen kivételes államférfi. A Messagero számol be arról, hogy Mussolini soha senkivel nem szorít kezet. Akár barát, akár látogató közledek hozzá, Mussolini felemeli a karját és fascista módra tiszteleg, ami természetesen kizár minden érintkezést a kézzel.

Azt hittük, hogy a tisztelgésnek ez a módja csak az uccákon, vagy parádékon szokás. A Messagero híradása minden eddigi szokást felborít Olaszországban. Nehezen tudjuk ezt megérteni az európai alkotmányos felfogás szempontjából. A kézfogás egyik jelentős része csaknem minden európai államforma alkotmányának. Az államfő, vagy államférfi sohasem zárkózhatik el a kézfogástól, sőt ez csaknem kötelessége neki. Franciaországban a köztársasági elnök, Angliában a walesi herceg el sem képzelhető félkaru embernek, annyira benne van a tradícióban a kézfogás kötelezettsége. Egy félkezű államférfi kétségtelenül mosolyoghatna még, de képtelen volna arra, hogy kezet szorítson azokkal az állampolgárokkal, akik időről időre összegyűlekeznek a legfelsőbb tiszteletadásra, vagy akik találkoznak a walesi herceggel a kupamérkőzés tribrünjén. Azt is lehetne mondanunk, hogy egy nagy politikusnak a népszerűsége direkt arányban van a szétosztogatott kézszorítások és mosolyok számával.

Nos, Mussolini nem mosolyog és nem szorítja meg senkinek a kezét... És mégis úgy tetszik, hogy Olaszországban senki sem volt népszerűbb, mint ez a különös zárkózott arisztokrata, aki egyszerre eldobta magától a demokrácia minden népszerű szokását. Példáját egész Olaszországban követik, mert amint most a Messagero kétségtelenül megállapítja, a fascista üdvözlés teljesen megszüntette a kézfogás szokását.

Bravó! Bravi! Brava! (Mert a felkiáltások is épen így deklarálnak abban az országban, amely valamikor a Rosala-Rosa országa volt mielőtt a Funiculi-Funicula országa lett.)

Körülbelül egy évvel ezelőtt alakult Párisban a kemény gallér elleni liga, amely azt a különös és vakmerő célt tűzte ki maga elé, hogy megszüntetik a kemény gallér szarnoki viseletét. Hogy céljukat keresztülvigyék, ezeknek az embereknek ligába kellett tömörülni, mert egyetlen kevés lett volna a batorságuk. Azt hisszük, hogy ugyanilyen módon ligába kellene tömörülni az egyéni függetlenség, a fizikai tisztaság, a higiénia, az erkölcs és a polgár saját személye fölötti abszolút rendelkezési jogának nevében mindenkinek, hogy meg legyen az a kollektív batorság, mely szükséges lenne a kézfogás megszüntetésére.

Ha a kézfogás csupán a barátságának és szimpátiának a jele volna, talán még meg volna az értelme. De az epidermák érintkezése abszolút nem jelent semmit. Az ember kezet fog mindenkivel, a legelső jött-mentel is, mert a kézfogás demokratikus, ingyenes és kötelező. Az ember kezet fog lágy kezekkel, nedves kezekkel, olyan kezekkel, amelyek néhány perccel, vagy órával előbb talán szennyes helyeken jártak. Az ember kezet fog olyan egyénekkel, akiknek nem adna kölcsön öt krajcárt, olyanokkal, akiket erkölcsileg megvet és akiktől fizikailag undorodik. Az ember kezet fog velük, mert nem teheti másképp. Ezt a szokást az ember nem vetkőztetheti le anélkül, hogy ha valaki kezet nyújt, ne legyen kénytelen elfogadni ezt.

Hallgatlagosan meg kellene tehát egyezni abban, hogy nem fogunk kezet senkivel s e célból meg kellene alakítani a M. K. E. L.-t (a Mindenféle Kézfogás Elleni Ligát). De ebben az esetben a kézfogást be kellene helyettesíteni egy méltó üdvözlési jellel. És hogyha a kinyújtott kar és a nyitott tenyér római módja tulságosan fascistának tűnik fel, talán helyes volna alkalmazni ugyancsak a kinyújtott kart, de az ökölbiszorított kezet, amelynek küvelykujja cézári módra mutat a földre: „Pollice verso!”

A póstaigazgatóság még ez évben megkezdí a debreceni póstapalota építését

A debreceni póstapalota építésének elhúzó-dása már nyugtalanította a város vezetőségét. Most ez a nyugtalanítás megszűnik. Demény Károly postaállamtitkárnak a városi tanácshoz intézett értesítése folytán. Az államtitkár arról értesíti a tanácsot, hogy a póstapalota építé-
set még ebben az évben megkezdik. Együttal arra kéri Demény államtitkár Debrecen tanácsát, hogy legyen a póstaigazgatóság segítségére az építés céljaira szánt Hatvan uca 5. 7. 9. számú telkeken lévő házak lakóinak kitérítésében, illetve másutt elhelyezésében.

Az OFB végre mentesíti a kincseshegyi városi ingatlant s így megkezdődhetik a munkásházak építése

Debrecen városnak sok baja van a házhelyrendezéssel. A házhelyrendezési eljárás meglehetősen elhúzódtott, úgy, hogy

alig van most már kilátás arra, hogy a juttatottakat az ősznél előbb birtokba helyezzék s így az építkezések az idén megkezdődhessenek.

Emellett az OFB nem hajlandó felszabadítani semmit a megváltás alá került ingatlanokból, még azokból sem, amelyek póteljárás alá kerültek, holott az igénylők száma most már alig több nyolcszázánál és előrelátható, hogy amikor a vételár első részletének befizetésére kerül a sor, ez a szám is lepad.

Lényeges és fontos lenne pedig, hogy azokat a területeket, amelyekre egészen bizonyosan nem lesz szükség az OFB-nak, minél előbb felszabadítsák, hiszen a város tulajdonában levő Kincseshegyen például ebben az esetben már az idén megindulnának az építkezések. A város ugyanis itt hajlandó körülbelül

száz házhelyet átengedni építőmunkásoknak, ácsoknak és kőműveseknek, akik saját maguk felépítenék a házukat.

A városi tanács már többször sürgette a Kincseshegyi mentesítést és szeretné minél hamarabb keresztülvinni azt, hogy itt parcellázhasson, hiszen felesleges azt hangsúlyozni, milyen nagy előnyt jelentene a lakásinség enyhítése szempontjából, ha ott egy csomó családi házat felépítenének. Az OFB azonban eddig semmi hajlandóságot sem mutatott arra, hogy bármit is mentesítsen s így a város szándéka egyelőre csak jámbor óhaj.

A kocsiút feijberugta a ló. Kedden délelőtt a Szoboszlói uton megváltott egy kocsi elé fogott ló és a kocsiút Virágh Péter 29 éves bérést feijberugta. A rugás koponyatörést okozott és a bérés a rugástól kivágódott oldalt a kocsiból az utra és a fején szenvedett súlyosabb sérüléseket. A mentők a szerencsétlenül járt embert kiszállították az egyetemi klinikára és azonnal megoperálták. Az operáció sikerült és remény van a bérés életbenmaradásához.

Jön: KIRÁLYOK KIRÁLYA. Elfogtak egy tolvaj napszámot. A debreceni rendőrség kedden délelőtt őrizetbe vették Nagy János 22 éves napszámot, akiről kiderült, hogy Tóth Mihály debreceni gazdálkodótól a múlt évben ellopott 180 pengőt és később pedig az egyik debreceni tanyán Boross Péter kocsislót egy pár eszimat lopott el. A tolvaj napszámot dr. Kubinyi Béla rendőrfogalmazó hallgatta ki.

Berugott, mert tea után itta a rumot. A Nyugati ucaán a rendőry egy részeg asszonyt talált, aki nagy botrányt okozott. Felkísérte a rendőrségre, ahol az asszony elmondta, hogy öt Szabó Juliánának hívják, 51 éves és azért rugott be, mert a lakásán rum nélkül ivott teához a korezmában ivott meg egy pengő ára rumot. A rendőrbíró botrányos részegségért hat pengőre ítélte az asszonyt.

Jön: KIRÁLYOK KIRÁLYA. Jóna István a tenyészállatvásár bikabíró bizottságában. Az országos tenyészállatvásár rendezőbizottságától ma délelőtt Jóna István gazdasági elnökhöz levél érkezett. Ebben a levélben a rendezőbizottság arról értesíti Jóna Istvánt, hogy a pár nap múlva megnyíló tenyészállatvásár bikabíró bizottságába az Öngye elnöksége a földmívelésügyi miniszter inuenciója szerint delegálta. Ez nagy kitüntetés nemcsak magára Jóna Istvánra, de magára a gazdasági egyesületre is, mert első ízben történik az idén, hogy a tenyészállatvásár egyik bíráló bizottságába debreceni gazdát delegálnak. Jóna Istvánban a bikabíró bizottság kitünő szakembert fog vverni, mert azt

tás volt az OFB ellenkezése következtében.

Nemrégiben újra megkezdtek a tárgyalásokat az OFB tárgyaló bírájával, dr. Vásárhelyi Béla tanácselnökkel, aki

most már hajlandóságot fejezte ki a Kincseshegyi mentesítése tekintetében,

csak azt szándékozik kikötni, hogy ezzel szemben a város azonos nagyságu területet kössön le biztosítékul arra az esetre, ha a házhelyrendezés során mégis szükség lenne a Kincseshegyen levő területre is. A városi tanács — bár ezt az esetet egyáltalán nem tartja valószínűnek — hajlandó ebbe belemenni s legutóbbi ülésén megállapította, hogy két terület jöhét számításba, amelyeket biztosítékképpen lekötnének: a Kettőshegy és a Nyulás.

A Kincseshegyi dolgában az OFB március 17-én dönt és erre a tárgyalásra a város képviselőjében Budapestre utazik Zöld József gazdasági tanácsnok, hogy személyesen is megpróbálja rávenni az OFB-t a Kincseshegyi mentesítésére.

A városi tanácsnak egyébként az az álláspontja, hogy a Kincseshegyen első sorban azoknak ad telket, akik megfelelő garanciát adnak arra, hogy sürgősen építkeznek, de

az építkezés végső határidejét legfeljebb két esztendőben szándékozik megszabni.

Ebben a hónapban egyébként még egy Debrecen érdeklő ügy kerül az OFB-nál tárgyalásra: március 22-én állapítja meg az OFB a debreceni mezőgazdasági ingatlanok megváltási árát.

mindenki tudja a kiváló gazdáról, hogy a szarvasmarhatenyésztés egyik legkiválóbb szakértője, aki a Bika-telep igazgatóságában is helyet foglal. Jóna István a vásár tartama alatt Budapestben lesz.

Jön: KIRÁLYOK KIRÁLYA. Nyugtalanító hírek érkeznek Ausztriából a nátház terjedéséről, a bécsi hatóság ugyan kijelentette, hogy a betegség normális, ártalmatlan jellegű és így nyugtalanásra ok nincs, tapasztalatból azonban mégis tudjuk, hogy mily veszedelmeket rejt magában a nátha és influenza. Ausztria szomszédsága indokolttá teszi a legnagyobb elővigyázatot és ezért ajánlatos a valódi francia Valda pasztillák állandó használata. Néhányszor naponta szedve, kiváló védelmül szolgál a kórokozó csirák belégzése ellen. A Valda pasztillák minden gyógyszerárban és droguériákban kaphatók, de nagyobb ügyeljünk a valódiságra és csak az eredeti francia pasztillákat fogadjuk el, amelyek dobozán a Valda név látható.

Megérkezett a nemesített zab és árpa vetőmag. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja azokat, akik eredeti nemesítési Fleischmann-féle zabot és Hatvani sörárpát igényeltek, hogy az igényelt vetőmagvakat a kamara székházának udvarán (Debrecen, Hunyadi uca 5. sz.) délelőtt 9—12-ig folyó hó 17-ével bezárólag szíveskedjenek átvenni.

Legújabb tavaszi és nyári divatlap-udjodnságok érkeztek és kaphatók Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. Telefon 54. sz.

Eredeti angol tavaszi és nyári szövetudjodnságok nagy választékban érkeztek Soós András elsőrangú uriszabónál, Werbőczy u. 2.

A jól öltözködő urak figyelmébe ajánlom elsőrendű uri szabóüzletemet. Tokaji István, Szentanna uca. Városi bérház.

Gyönyörű francia és angol divatlap-udjodnságok érkeztek és kaphatók Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. Telefon 54. sz.

SPORT

Farkas karját törte a vasárnapi mérkőzésen.

Az a sorozatos balszerencse, ami a Boeckay csapatát a tavaszi szezon megkezdése óta következetesen üldözi, nem merült ki a mérkőzések elvesztésében és legújabbban a meglevő játékoskeretet tizedeli. Hiszen tulajdonképen a Boeckay még eddig nem is tudott kompletten kiállni, mert hol egyik, hol pedig másik játékos került a sérültek listájára és rövid idő alatt olyan két kiváló hávédet veszített el, mint Baik és Molnár. Ezzel azonban még nem fejeződött be a pech-széria. Vasárnap a II. félidő 15. percében a labdára vetődő Farkast a teljes rüssel beütő Pomacek olyan szerencsétlenül rugta meg, hogy a népszerű kapus alsókartörést szenvedett. Farkas karját kedden az egyetemi klinikán megröntgenezték, de a törést szerencsére nem találták olyan veszedelmesnek, hogy pár héten belül gyógyulására ne lehessen számítani. A tört jobbkart szerdán teszik gipszbe. Sorrendben véve a többi játékosokat, Dettrichen kell folytatni, aki combján sérült meg és valószínűleg csütörtökön pihentetni kell a Ferencváros elleni mérkőzés érdekében. A halisor Sáhgy kisebb sérülésétől eltekintve fitt kondícióban van és változatlan összeállításban szerepel majd az Attila ellen. A csatársor jobbszárnya azonban szintén kidőlt, mert Markos sárgaságba esett és Vince Kispeszen szerzett sérülése vasárnap még jobban elhatalmasodott. Az Attila ellen tehát erősen tartalékos összeállításban kénytelen a Boeckay szerepelni és a Ferencváros mérkőzés érdekében a sérülteket vasárnapig pihentetik.

Az összeállítás csütörtökön körülbelül így fog festeni: Hübner — Fejér, Dettrich, (Baik) — Varga, Sáhgy, Kevicky — Polonetzky, Seiden, Vampetics, Semler, Mertin, Hübner és Polonetzky formája megnyugtató és lehet, hogy kényszer beállításuk szerencsés megoldáshoz fogja segíteni a vezetőséget az elkövetkezendő mérkőzésekre.

Ime látható, hogy míg például a Ferencváros a legnehezebb mérkőzéseken keresztül változatlan felállításban tudja végigjátszani a két szezont, addig a Boeckay hétről-hétre változtatni kénytelen az összeállítást és ezért furcsának tűnik fel, hogy a kudarcokért Frontz tréner tesz felelőssé, aki pedig hasonló körülmények között tehetetlenül áll az eseményekkel szemben.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

Budapest, március 13. Határidőüzel előfordult kötései: Buza: Március 32.66, 64, zárlat 32.62—64. Május 33.54, 58, 48, 46, 44, zárlat 33.42—44. Október 30.86, 70, 68, 60, zárlat 30.62—64. — Rozs: Március 31.54, 58, 60, 70, zárlat 31.70—31.74. Május 31.74, 78, 80, 78, zárlat 31.76—31.78. Október 26.44, 46, 34, 40, 30, zárlat 26.26—30. — Tengeri: Május 27.00, 02, 10, 06, 04, 02, zárlat 27.02—27.04. Julius 27.70, zárlat 27.70—27.74.

Készaruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg, 33.25—33.45, 78 kg, 33.55—33.75, 79 kg, 33.90—34.10, 80 kg, 34.05—34.20; felsőtiszai 77 kg, 33.15—33.35, 78 kg, 33.45—33.65, 79 kg, 33.80—34.00, 80 kg, 33.95—34.10; fejérmegyei 77 kg, 33.05—33.25, 78kg, 33.35—33.55, 79 kg, 33.70—33.90, 80 kg, 33.85—33.95. Pestvidéki rozs 31.35—31.45, egyéb rozs 31.15—31.25; takarmányárpa I. 29.70—30.20, takarmányárpa II. 29.00—29.50; — felsőmagyarországi sörárpa 35.00—37.00, egyéb sörárpa 32.00—34.00; köles 23.25—24.25; repce 52.00—54.00; tiszai tengeri 16.85—27.00, egyéb tengeri 25.75—26.00; zab I. 29.50—29.75, zab II. 29.25—29.50; korpá 22.25—22.50; lucernamag: 190—215, lóheremag 130—140.

Valutaárfolyamok. Budapest, március 13. Angol font 27.85—28.—; Belga frank 79.55—79.85; Cseh korona 16.89—16.97; Dán korona 152.90—153.50; Dollár 569.40—571.40; — Francia frank 22.55—22.75; — Hollandi forint 229.65—230.65; Lengyel zloty 64—64.30; Lei 3.51—3.56; Lira 30.35—30.55. Német márka 136.55—137.05; Norvég korona 152.05—152.65; Osztrák schilling 80.40—80.75; Spanyol peseta 96.20—96.80

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG 8000 kötetes Kölsönkönyvtára Széchenyi u. 2. megnyílt
(Kistemplombazár)

Svájci frank 109.85—110.25; Svéd korona 153.15—153.75.

Ferencvárosi kertészság. Budapestről jelentik: Maradvány 167, felhajtás 577. eladott 235. Árak: könnyű 144—158, nehéz 158—174.

Debreceni állatvásár. A lóvásárban a felhajtás nagy, a kereslet közepes volt. Lóminőségű ló ára 5—700 pengő között volt, a közepes minőségű darabja 3—500 pengőig, a súlyos minőségű pedig 300 pengőtől felfelé mozgott. — A szarvasmarhapiacra is nagy volt a felhajtás. Vágómarha kilója élősúlyban 60—85 fillér között volt. Szopósborjú sulya kiogramonként 1 pengő 10 fillér, 1 pengő 10 fillér között mozgott. Jármos ökor párja 700—1200 pengő, tejőstehén darabja pedig 250—700 pengő között volt.

FELHÍVÁS.

A DEBRECENI FAIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG debreceni bel. cég 1928. évi március 11-én megtartott közgyűlése elhatározta a társaságnak a DEBRECENI GÖZFÜRESZ ÉS FAÁRUGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG debreceni céggel való egyesülését, illetve az utóbb említett részvénytársaságba beolvadás útján leendő felosztását.

Felhívtnak a beolvadó részvénytársaság hítelezői, hogy követeléseiket az 1875. XXXVII. tc. 202. szakasza értelmében jelen felhívás harmadszori közzétételétől számított hat hónapos határidőn belül bejelentik.

Debrecen, 1928 március hó 12-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:

Szerda délután: A királyné rózsája. Operett, ifjúsági előadás. Este: Holnap reggel. Tragikomédia. B) hértel.

Csütörtök délután: János vitéz. Daljáték. Ifjúsági előadás. Este: Hunyadi László. Opera. Bérletszűnet. Emelt helyárak.

Péntek: Holnap reggel. Tragikomédia. C) hértel.

Holnap reggel

(Karinthy Frigyes háromfelvonásos tragikomédiája. — Bemutatta a Csokonai-színház március 13-án.)

A dráma súlyát és jelentőségét nem az irodalom, hanem a filozófia adja meg igazán, a világnézet ereje, az eszmei tartalom, ami kitölti a forma kereteit. — Ezért kell hatványozott örömmel fogadni ma, a nagy színpadi krízis idején minden drámát, amely nem formális ügyeskedéssel akar hatni, hanem a gondolati szépséget kívánja urrá tenni a színpadon s ezért kell különös örömmel látni, ha Karinthy Frigyes Holnap reggel-e megjelenik a színpadon. Mert a magyar irodalom jelenjében alig van még valaki, aki annyira filozófikus mélységű író volna, mint Karinthy Frigyes és az utolsó évtizedek magyar drámai alkotásai közt egyetlen sincs, amely az egyetemesre való törekvésben tisztább, komolyabb és jelentősebb tett volna, mint a Holnap reggel.

Karinthy Frigyes minden művében szinte lázasan keresi az egyetemes érvényességet, nekifeszült izgalommal törekszik megközelíteni az abszolútumot és görcsös mohósággal kutatja a dolgok kapcsolatait, a korlátlan, a végtelent. Ezzel az attitűddel, amely formális megjelenítésben sűrítést kíván a mondani-való számára, természetes volt, hogy Karinthy Frigyes a tragédiához érkezett el, még pedig a tragikomédiához. „Tragikomédiát írok, de fordítottat” — mondja a Holnap reggel előszavában. — „Próbáljuk egyszer úgy, hogy az eleje legyen szomorú és a vége vig.” A Holnap reggel egy háromtételű szimfonia: az első felvonás mélylegesen fájdalmas, izgalmasan szenvedélyes, a második küzdelem a kétségbeeséssel, az utolsó a diadal, az erő öröme. Csakhogy: ez az öröm nem teljes, a diadal nem árnyéktalan. Mert Karinthy végső gyökerében nem optimista. A Hamlet végén felzendül a „harsány diadalzene” s a hősi bukás felett Fortinbras katonáinak kürtje a diadalmas élet himnuszát harsogja. A Holnap reggel végén is feljuggong Ember Sándor, de ez az öröm különös, idegen és nyugtalanító, sokkal nyugtalanítóbb, mint a „harsány diadalzene” a Hamlet végén. Ez az életnek szinte fájdalmasan görcsös szeretete, sikoltás az életöröm felé — s ez jellegzetesen pesszimiztikus gesztus. „Mérnök ur... világok mérnöke... én szeretem az életet” — kiáltja Karinthy A repülő ember-ben. És ez az Ember Sándor gyökere is, a Holnap reggel hőséé, akiben lázadás van, kín és erő, ha ez az erő nem a konvencionális formák között jelentkezik is, sőt egyenesen barrikádszerű a konvencionális forma el-

len. Ember Sándornak a lényege az öröm szeretete s az életnek ez a szerelme még a gyávaságában is erőt reprezentál: roppant eleven tiltakozás a formák kényszerítette halál ellen. A Holnap reggel a háboru elején íródott s lehet, hogy a vak és értelmetlen öldöklés elleni ösztönnek is része van a megszületésében. De alighanem mélyebbek a gyökerei: a végzetlél való szembenállás örök emberi gesztusa, a sóvárgás a szabad és tiszta erő és öröm felé, a diadalmas életkedv felé való törekvés. Ember Sándor valóban hősi figura a maga erős konfliktusával, szigoruan zárt karakterével, aminek ellentétképpen Beniczky gróf lép fel. „Beniczkyt én semmiképpen nem tartom ostoba embernek” — mondja Karinthy. Amint hogy nem is az: Beniczky a kaszinóerkölcs szurrogátuma, szabályos gentleman és karakter. — És mindenesetre boldogabb ember, mint Ember Sándor. Mert ebben a karakterben el sem képzelhető az Ember Sándor konfliktusa, ebben a lélekben nem léphet fel a kaos, mint ahogy az Ember Sándor karakterében felüti a fejét valami, ami a lelkének eleme és mégis idegen tőle, ami szétrobbantással fenyegeti az egész ént: a halálfélelem. A tragédia lényege a kaos kizárása a karakterből s Karinthy ezt a tragikomédiájában deus ex machinával oldja meg. Ezért tragikomédia a Holnap reggel, mert Karinthy túllép a tragédia formapricipiáimán: a hős nem önmaga zárja ki karakteréből az idegent a tragédiában egyedül lehetséges módon, a halál által, nem a halál árán talál magára a lélek, hanem váratlan és idegen segítséggel, a finn orvos által. De Karinthy nem retten vissza a deus ex machinától. „Hazugság, aminek révén a tökéletes igazsághoz jutok” — mondja róla a Holnap reggel előszavában.

És ez a bátorság a legszebb, legfilozófikusabb és legtitésőbb drámai alkotások egyikét ajándékozta a magyar színpadnak az utolsó évtizedekben.

Annál csodálatosabb, hogy a Holnap reggel csak nagyon ritkán szerepel a színpadon, hiszen éveken a megírása után hozta csak színtre egy azóta megszünt avant garde színház és ezután is csaknem egy évtizednek kellett elteltnie, míg a Csokonai-színház bemutatta. Pedig a Holnap reggel, mint színpadi mű, formálisan is igen érdekes: dinamikája roppant eleven, dialógusa lenyűgözően intellektuális és Karinthy azzal a genialis ösztönnel fonja bele a melodramatikus elemeket a cselekmény szigoruan megkonstruált vázába, ami a legnagyobbakra emlékeztet. Mert Ibsen is melodramatikus, — gondoljunk csak a Nóra tarantellájára, — nem is beszélve Shakespeare-ról. Nos, a Holnap reggel ebből a szempontból is legalább olyan érdekes és izgalmas, mint egy mozdidráma: lüktető, szines, mozgalmal és hatásos, megcáfolva minden mesterkelt elméletet, amely külön igyekszik választani az irodalmat és a színpadot, az igazi drámát és a közönségsikerű színpadi művet.

Persze, a Holnap reggel is, mint bármely más dráma, csak akkor hat mara-

déktalanul, ha az előadása jó, kifogástalanul jó. Már pedig a Csokonai-színház előadásáról ezt nem lehet jó lélekkel állítani. Nem a rendező mult a dolog, hiszen Forgács Sándor helyes elképzeléssel igyekszik kifejleszteni az író szándékait, becsületes gondossággal s kulturáltan törekszik a stilizációra és kiérezhetően erőlködött az együttes egyensúlyba hozni. De: ott aztán teljes illúzióról ne beszéljünk, ahol az együttes nagyrésze magával a szöveggel küzd, ahol a dialógus centrális részeit sikasztják el, tehát maga a szöveg sincs megérve a színészen. Nemhogy a figura kiértett volna, amelynek életet kellene adnia. A darab azért hatott, már csak a saját súlyánál fogva is. A közönség megérezte a szépséget s ebben a megérzésben támogatta azért az előadás is, amelynek mégis vannak jelenetei olyanok, hogy levegőt és távlatot tudnak adni. Főként a második felvonás nagy zárduettjében, legkevésbé az első felvonásban, ahol a Karinthy által kívánt karrikatura legtöbbször giccsé seklényesedik, nem is szólva a háborzongató Siciliana-jelenetről, Gartenlaube-stilusban. Általában kissé elhamarkodottnak látszik az előadás, nem eléggé előkészítettnek; vannak apróbb rendezési hibák is és zavaros világítási effektusok, ezeken azonban lehet segíteni. A színpad nagyjában jól beépített, a hatalmas arányok helyes kihasználásával.

Ember Sándort Forgács Sándor játssa. Örömmel kell látni, ha ez a nem széles skálájú, de az egyéniségzabta határon belül kitünő színész megfelelő feladathoz jut, mert ezek megoldásában egészen elsőrendű. Ember Sándora mély, erős alakítás; az egyéniségében már meglevő bizonyos passzív hajlandóság-nál fogva kitünően hangsúlyozza a figura lényegét és túlfűtött liraiságával felhevítve fokozza. Intelligencia látszik ezen az egész alakításban, stilizált akcióin és mozgásvonalain; kár, hogy néha beszédében túlteng a zenei elem a fogalmi rovására. Szigeti Jenő kitünő Olson Irjé, éles vonalú, intellektuális, szuggesztív, főképp elsőrendű beszédkézsége miatt. Rajz Ferenc meg tudja fogni Beniczky lényegét, csak nem ártana jobban hangsúlyozni, hogy a pózáiban él, ez a hite; Halassy Mariska kissé túlrészletezett hisztériát ad; László Gyula meglehetősen felszínes; Fülöp Sándor Stepanja nem tulságosan jelentékeny, de nem is ront; Turbók Rózi figurája jó akcentus az együttesben. A többitől jobb nem szólni. A két tisztet azonban nem ártana spirituszban muzeumba tenni, hogy lássa az utókor: ilyenek nem voltak az egykori monarchia katonatisztjei.

Béber László.

A SZÍNHÁZI IRODA

HÍREI

Óriási sikerrel került színtre tegnap Karinthy Frigyes mesterműve, a Holnap reggel c. tragikomédia, mely nemcsak irodalmi értékű, ragyogó mű, de a közönség szempontjából is érdekes, lebilincselő, izgalmas. Holnap reggel íélfiszereplője: Forgács Sándor, a kitünő darab nagyszerű rendezője, aki Ember Sándor szerepében a színjátszás legmagasabb csúcáig ért. Játékát percekig tartó fergeteges tapsokkal honorálta a mértő publikum. Holnap reggel női főszereplője Halasi Mariska az elvált asszony alakjában igazán kiváló. László Gyula pedig közvetlen, meleg, igaz, emberi. Olson Irjé finn orvos néhez szerepe Szigeti Jenőnek jutott, nagy sikere volt. Melettük Szathmáry Margit, Turbók Rózi, Virágháthy, Mihályi, Rajz, Fülöp nyújtanak kitünő alakításokat. Holnap reggel tegnap bemutatott táblás ház megértő közönsége élvezte.

Holnap reggel ma, szerdán este B), pénteken este C) hértelben megy! Jegyváltás!

Ma, szerdán délután 3 óraker Farkas Imre poétikus színjátéka: A királyné rózsája, ifjúsági előadás keretében. Jegyek korlátozt számban 10—1 és délután 2 órától. Holnap, csütörtökön délután ifjúsági előadásul: János vitéz, Elek Ica, Timár Ila, Torma Gusztó, Halasiné, Fülöp, Bihari, Antók, Rajz János, Szigeti Jenő felléptével. János vitéz jegyei ma és holnap délelött 10—12 óráig a rendes pénztárnál 80 fillértől 1.60 P-ig kaphatók. A nagy keresletre való te-

kintettel siessen még ma délelött a pénztárhoz, különben elkésik és nem jut helyhez!

Hunyadi László — Erkel híres magyar operája — holnap este fél 8 órai kezdettel emelt árákkal! Hunyadi László operában Voith Ilonka, a kiváló énekművésznő Szilágyi Erzsébet partijtát énekl. Hunyadi László — Hollay Béla és Szórád Ferenc, a m. kir. Operaház két nagyszerű tenoristájának felléptével — holnap este! Hunyadi László — operában Timár Ila, Torma Gusztó, Fülöp Sándor, Antók Ferenc is fellép! Hunyadi László-ban Gara Nándor—Bihari Sándor lesz! Hunyadi László — operát Szathmáry Endre karnagy vezényli! Hunyadi László — holnap előadására kedvezményes jegyek nem érvényesek!

Ifjúsági előadások — ma, szerdán: A királyné rózsája, holnap, csütörtökön délután 3 óraker pedig: János vitéz, Elek Ica — János vitéz — holnap délután!

MOZI

APOLLÓ. Richard Barthelmess és Patsy Ruth Miller szereplésével: A FEHER ÖRDÖG, dráma a sivatagban 8 felvonásban. Megelőzi: EURÓPA KIRÁLYA (Monte Blanc), természet felvételek 5 felvonásban és 1 bulreszk Pénktől: Alphons Daudet világhírű „Promont jun. és Riesler sen.” című regénye nyomán: DEMON. A főszerepekben Lucie Dorraine, Karina Bell és Szöreghy Gy.

VIGSZÍNHÁZ. MATA HARI, a világhírű táncosnő regénye 10 fejezetben. A főszerepekben: Magda Sonia, Megelőzi: Aludj Pöttyike és a 15-as számú szoba, bohózatok. Péntektől: Douglas Fairbanks főszereplésével: KARD ÉS KORBÁCS. Női főszereplő: Mary Astor.

URANIA. Csütörtöktől: Kossuth Lajos híres kortársa GARIBALDI, hősköltemény 12 felvonásban. Főszereplők: Rina di Lignoro grófnő és Guido Graciosi.

METEORBAN március 15-én csütörtökön: A KIS HÓS vagy A BESZÉLŐ SIROK. Nagy idők hőseinek regénye 8 felvonásban. Es „Az olajmezők híenái”. Vadnyugati történet 6 felvonásban. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óraker.

FELHÍVÁS.

A DEBRECENI FAIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÉS A DEBRECENI GÖZFÜRESZ ÉS FAÁRUGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG debreceni cégek az 1928. március 11-én megtartott közgyűlésükben elhatározták ezen két társaságnak egymással leendő egyesülését olyként, hogy a Debreceni Faipar Részvénytársaság felszámolás mellőzésével a Debreceni Gőzfűrés és Faárgyár Részvénytársaságba beolvad.

A beolvadó Debreceni Gőzfűrés és Faárgyár Részvénytársaság a Debreceni Faipar Részvénytársaság részvényeit 1:1 arányban saját részvényeire cseréli ki, illetve minden 1 drb. Debreceni Faipar Részvénytársasági részvény helyett 1 drb. 1928 január 1-től kezdődő osztalékjogosultsággal bíró Debreceni Gőzfűrés és Faárgyár Részvénytársasági részvényt szolgáltat ki és evégből 125.000 pengő alaptőkéjét 2400 drb. egyenként 50 pengő névértékű és bemutatóra szóló újabb részvény kibocsátásával 245.000 pengőre emeli fel.

Felhívtnak a Debreceni Faipar Részvénytársaság, vagy az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság debreceni céghez ideiglenes elismervény ellenében mielőbb szolgáltatniuk be. Az ideiglenes elismervények a hirdménytelen közzéteendő időponthan a beolvadó részvénytársaság részvényeire fognak kicseréltetni. Debrecen, 1928 március hó 12.

A Debreceni Gőzfűrés és Faárgyár Részvénytársaság igazgatósága.

Nyilt-tér.)*

Tavaszi angol öltöny és felöltőszövet különlegességek megérkeztek.

FELDHEIM IMRE posztóáruháza.

Megérkeztek

Unghváry József eeglédi kertészetéből a legszebb

gyümölcsfák.

Vásárolhatók:

Bethlen u. 5. sz. háznál.

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

8000 kötetes Kölesönkönyvtára Széchenyi u. 2 megnyilt (Kistemplombazár)

1928 március
Hölgy
felkeres
Debrecen
Tavaszi
Saját
Sch...
üvegcsisz
Csa...
SZÜ...
SZÉCH...
Vállal műb...
bered...
Rajz al...
díjm...
Pász...
Simon...
Elsőrend...
sékelt...
Külföld...
elismert...
apritott...
azonnali...
nap...
B...
tűz...
Isopot...
R...
Felvet...
Michael ped...
dészel és ör...
öt. Majd a m...
emelte szalm...
— Ugy...
jöttem, hogy...
masnak látsz...
szerencse, h...
— Szép...
kertbe; min...
jóbátom. —
ságát, amely...
— Szer...
kérte Micha...
amelyet fehé...
lyen elragad...
— Ne menj...
hatná nekem...
hogy minde...
vásárolta. M...
A legs...
modorában...
hátsó gondol...
asszony társ...
lenség érzés...
igaz, csak v...
nebb azokná...
évbén, néha...
haladtak, ma...
megérinteni...
zik, vagy cs...
A fal...
magas volt...
nyocskát üg...

Hölgyek fontos érdeke!

Komlós női felöltők modellházát
Debrecen, Piac ucca 42. szám alatt.

Tavaszi vásár megkezdődött

még soha nem látott nagy választékban.
Feltűnést keltő olcsó árak!

Saját érdekében győződjön meg!

Schiffer József
üvegcsiszoló és tükörgyártási telepe
Csapó ucca 19.

SZÜCS BÉLA
ASZTALOSMESTER
SZÉCHENYIUCCA 27
Vállal műbutorok készítését, portál, üzlet-berendezéseket mérsékelt árakban.
Rajzzal és költségvetéssel díjmentesen szolgál.

Pásztor László
uri szabóság
Simonffy ucca 5. sz.
Elsőrendű munkát a legmértékesebb árban készít.

BARTHÁ
tüzifa- és széntelepén
Ispotály u. 3/b. Telefon 7-35

Kifutó
lányt vagy fiút
felvesz a
Hegedüs és Sándor rt.
Nyomda. Piac 49.

Üzletáthelyezés.
Tisztelettel értesítem, hogy Ferenc József ut 26-28. sz. a. 26 évig fennállott üzletem felmondás miatt megszüntettem és meglévő áruraktáram **Péterfia u 16** sz. házam udvari helyiségében helyeztem el, hol is azt a legolcsóbb árak mellett bocsátom az igen tisztelt vevőközönség rendelkezésére. Tejes tisztelettel
Nádudvary Lajos.

A „CENTAUR” TRAKTOR
a kisgazda nélkülözhetetlen eszköze.
Az egyedüli kistraktor, amely a gazdaságban levő minden munkát elvégze.
Szánt, vet, boronál, kapál, kaszál, arat, csépel, darál, vontat, vizet szivattyúz.
Ára: 3600 pengő, kettős ekével 3720 pengő.
Kétéves garancia kedvező, fizetési feltételek. Kizárólagos képviselő
NEULÄNDER ANDOR karosszéria és kocsigyára **DEBRECEN**
ERZSÉBET UCCA 28. — Telefon 1147

Új kalapos üzlet

Püspöki palota II. udvar.
Formálás
Tisztítás
Női és férfikalapok
legújtanosabban készülnek
Dalmi Mihály kalaposnál.

Szép és tartós saját készítésű férfi, női és gyermek
CIPOKBÓL
állandó raktár, dus választék. Mindenféle mértékes munkát a legjobb kivitelben készítik.
Hunyadi ucca 18. Nagy.

Ne csináltasson
addig vízvezetékét, fűrdőberendezéseket míg fel nem szólítja ajánlattételre az előnyösen ismert
Kovács Gyula szerelőmestert.
Iroda és mintaraktár: Varga u. 1. Telefon 16-79.

VACUUM benzintöltő állomás

GARGOYLE MOBILLOIL
autóolajok állandó nagy gyári raktára
GRÜNBERGER és GLÜCK
fűszernagykereskedésben, Csapó ucca 16,
az udvarban.

Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy a Piac ucca 44. szám alatt 10 éve fenálló hő-rondós műhelyemet
Piac ucca 26. sz. alá
(Passage) helyeztem át. Tisztelettel
FEUERMANN BERNÁT
bőröndös mester.

Prima saját termésű
kokadi husvétii bor
kapható literenként 1.50 P., 6l liter vétnél 1.40 P.
Friedländer Vilmos Hatvan ucca 37. szám.

WEINSTOCK HENRIK
BUTOR ÜZLETÉBEM
elsőrendű
ebédlők és hálók
nagyon olcsón
kaphatók.

Ócska ölmet vesz
Hegedüs és Sándor rt. könyvnyompája
Piac ucca 49

REGÉNY

Elinor Glyn:
ÖT ÉV MULVA
(THE MAN AND THE MOMENT)
Angolból fordította: Lovas Géza.

Felvette virágkosarát és abba az irányba ment, Michael pedig éppen a kellő pillanatban, illő meglepődéssel és örömmel nézett fel újságjáról és meglátta őt. Majd a megfelelő sietséggel ment Sabine elé, megemelte szalmakalapját és vidám jófreggelt kívánt.
— Ugy-e milyen isteni idő? — mondotta. — Lejöttem, hogy újságot olvassak, de az udvar olyan unalmasnak látszott és nem tudtam, hova menjek. Milyen szerencse, hogy itt találok!
— Szép időben reggelenként mindig kijövök a kertbe; minden egyes növényt ismerek és valamennyi jóbarátom. — Majd, hogy palástolja kellemes izgatottságát, amelyet érzett, lehajolt és levendulát szedett.
— Szerettem ezt az illatot, nem adna belőle? — kérte Michael és Sabine átnyújtott neki egy szálát, amelyet fehér ruhájának gomblyukába tűzött. — Milyen elragadó helyet csinált ebből! — mondta Michael.
— Ne menjünk oda abba a kerti házba, ahol elmondhatná nekem, hogy fogott hozzá? Henry azt mondta, hogy mindez csupa rom volt, mikor néhány éve megvásárolta. Maga rendkívül ügyes.
A legcsekélyebb zavar sem volt Mr. Arranstoun modorában és szemében semmi sem árult el valami hátsó gondolatot; egyszerűen vendég volt, aki a háziasszony társaságában élvezte a napfényt. A valószínűleg érzése szállta meg Sabine-t. Az egész nem lehet igaz, csak valami álom, éppen csak valamivel elevebb azoknál az álmoknál, amelyeket akkor, abban az évben, néha álmolni szokott. Mialatt a kerti ház felé haladtak, majdnem szerette volna kinyújtani kezét és megérinteni Michaelt, hogy lássa, vajjon igazán létezik, vagy csak a képzelet játéka-e.
A fal, amely a kertet a tenger elől védte, igen magas volt és az eredeti erődítményhez tartozó tornyocskát ügyesen kerti házzá alakították át. Nyitott,

üvegezett házikó volt, amelynek ablakaiból ki lehetett látni a kék tengerre és a gránitsziklákra. Az öblöcske erősen kanyarodott, úgyhogy innen a várkastély háromnegyed része áttekinthető volt.
Sabine letette a kosarát és leült a magas ablakülésre. Michael mellette állt és az ablaknyílás fölé hajolt.
— Mily remek kilátás! — kiáltott Michael. — Igazán tökéletes hely, amely mindent egyesít, a hullámzó tengert, amely nyaldossa ezt a bájos kertet, amely menedéket és békétnyújt. Milyen szerencsés fiatal hölgy maga!
— Ugy-e?
— Nekem is van egy régi várkastélyom. Henry talán beszélt magának róla. Azt hiszem, Ádám óta a mi birtokunkban van! — mondta nevetve. — Annak zordon része, már mint a köfolyosók és óriási termek ehhez hasonlók, ámbár az architektúra eltérő. Mindennemű háborúságok színtere volt. Szeretném, ha valamikor megmutathatnám magának.
Sabine elámult. Talán mégis csalódik és Michael igazán nem ismert reá? Vagy talán tegnap esti alakoskodása győzte meg arról, hogy első benyomása helytelen volt és igazán nem a felesége. Izgatta a dolog. De ha Michael eljátszik egy szerepet, neki is el kell játszania és nem szabad addig a válásról beszélnie, míg csak ő nem hozza szóba. Így öntudatlanul szemben álltak egymással és mindketten elhatározták, hogy előbb a másik valljon színt. Mintha Lord Fordyce érdekei kissé feledésbe merültek volna!
Félóra hosszat beszélgettek így, Michael udvarias érdeklődéssel kérdezősködött Héronacról, anélkül, hogy egyetlen kétértelmű mondatot kiejtett volna, Sabine pedig nyugodt felvilágosítással szolgált, holott mindkettőjüket izgalom töltötte el. — Sabine búbája azonban hovatovább annyira hatni kezdett Michaelre, hogy hangjában valami hő érzés rezgett. Az asszony érezte, hogy valami tiltott örömmel engedi át magát, de nem elemelte annak okait.
Arranstoun csak a tengernek van híjával — szölt végül Michael —, különben éppoly tökéletes volna, mint ez. Nekem is van egy régi nagy nappali szobám, amely egykori nagy csarnok egy része, míg annak másik fele a hálószobám. Már öt éve nem voltam ott, most innen visszatérek oda.

— Milyen különös, hogy oly hosszú ideig távol volt hazulról — jegyezte meg ártatlanul Sabine. — Hol járt?
Michael mindent elbeszél Kináról és Tibetről.
— Elment a kedvem Arranstountól és irtóztam tőle, hogy odamenjek, most azonban alighanem szembe kell néznem vele, mert az emberekre nézve nagy hátrány, ha a tulajdonos távol van és így helyt kell állnunk.
— Igen — hagyta helyben Sabine —, mindig helyt kell állnunk.
— Sok mindenfélén gondolkodtam, mikor a sivatagban voltam és rájöttem, mily bolondok vagyunk fiatalágunkban.
Sabine darabokra kezdte tépdetni a levendulát. A beszélgetés veszedelmes lebilincselő kezdett lenni és azonnal végét kell vetni.
— Közeledik a reggeli ideje — mondta vidáman — és még egy nagy csokor virágot akarok szedni, mielőtt a nap éri őket. Nem segítene nekem? Aztán bemegyünk.
A virágágyaknál átadta neki a kosarat és rászólt, hogy dolgozzék keményen. Egész idő alatt a virágokról beszélgetett, hogy milyen nehézséggel nevelti itt őket és ügyelt reá, hogy másra ne terelődjék a szó.
— Majd, ha valamikor Angliában élek, remélem, szép kertem lesz ott. Hiszen Anglia kertjeiről híres, ugy-e?
— Igen — válaszolt Michael és elkomorodott. Sulyosan érintette az a gondolat, hogy ő Angliában fog élni, Henryvel...
— Szeretném, ha megnézné Arranstount, mielőtt Angliában letelepedik. Igérje meg kérem, hogy előzőleg odajön. Meg szeretném mutatni magának annak minden részét, kivált a kápolnát, amely tele van csodálatos dolgokkal!
Ha Sabine olyasmit juttat eszébe, ami fáj neki, ő is úgy tesz!
— Igen érdekesen hangzik — mondta Sabine, de nem volt bátorsága hozzá, hogy megjegyzéseket tegyen a kápolnára, vagy megkérdezze, mit tartalmaz.
Az óra tizenkettőt ütött és Sabine a ház felé sietett.
— Madame Imogen és Lord Fordyce már borzasztó éhesek lesznek. Siessünk, — szaladni is tudok. (Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban:
FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM 48
 fiókiadóhivatalunkban:
SZÉCHENYI UCCA 2. szám 48

Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. sz. Vidéki hirdetőinket arra kéri, hogy a beküldött hirdetések díját postabélyegben szíveskedjenek levélükhöz mellékelni vagy ha postautalványon küldik a pénzt, a hirdetés szövegét szíveskedjenek az utalványra írni, mert a hirdetést csak a díj beérkezése után közölhetjük.

Jeligés leveleket csak a megfelelő nyugta ellenében adja ki a kiadóhivatal.

MINDEN OLVSÓNK
 saját érdeke, ha csak lapunkban hirdető cégeknek eszközöl-
 összes bevásárlásait, mert a
DEBRECENI
FÜGGETLEN ÚJSÁG
 hirdetői lapunkat erősíti és
 hirdetőinket pedig eredménye-
 nyessé teszi. Oroszban és
 vásárol, ha ránk hivatkozik. 959

POSTA

Temperamentumos
 levelező partnert keresek. Le-
 veleket „Bogács” jellegre a
 kiadóba kérek.

VÉTEL

Iparosok figyelmébe!
 Mindenféle kész, hasznára való
 vasak legolcsóbban kaphatók.
 Rezet, ólmot, cinket, ócska va-
 sat legmagasabb árban veszlek.
 Würdiger, Késes ucca 90. 431

Veszek, eladok
 zálogcédlákat, butorokat, sző-
 nyegket, hangszereket, keré-
 nárokat, varrógépet. Széchenyi
 ucca nyolc, Szentpéteri. 264

LAKÁS

Központonban
 egy vagy két butorozott szoba
 intelligens fiatalemberek ré-
 szére azonnal kiadó. Cím:
 Simonffy ucca 19., könyves-
 bolt. 1808

Raktárhelyiség
 lakásnak vagy műhelynek
 azonnal kiadó. Darabos u. 20.
 1807

Butorozott
 különbejárati szoba kiadó. —
 Hatvan u. 2. 1836

Három
 nappali szoba irónak vagy or-
 vosi rendelőnek kiadó. Arany
 János u. 4., I. emelet. 1767

Különbejárati
 szobában butorozott szoba
 azonnal kiadó, egy vagy két
 személy részére. Kossuth u. 26.
 szám. 1708

Butorozott
 szoba kiadó fürdőszobával haszná-
 lattal. Varga u. 43. 1729

Különbejárati
 szobában butorozott szoba
 azonnal kiadó. Kossuth u. 26.
 sz. 1735

Háromszobás
 lakást keresek központon, hasz-
 nált jégszekrényt megveszek.
 Özv. Emerichné, Arany János
 ucca 16. 1743

KERESLET

Fiút
 vagy leányt, 13—14 évet tesze-
 kocsira kisegítőnek keresek. —
 Engel, Werbőczy ucca 3. szám,
 1791

Keresek
 május 1-étől 2 vagy 3 szobás
 modern lakást, lehetőleg föld-
 szintest. Piac uccán, vagy an-
 nak mellékutcájában. Cím a ki-
 adóban. 1774

Keresünk
 azonnali megvételre szépen
 szívott taitépkipakát, betegtoló-
 kocsiakat, gyermekkocsikat, egy
 két napos csikó bőrt, esetleg
 hasicsikóbort. Ingóságközve-
 títő. 1740

PERFEKT
 szakácsnőt hosszú bizonyít-
 ványal fölvesz kis család. —
 Cím a kiadóban.

Gépez.
 tanult géplakatos, az összes
 gőzgépek, traktorok kezelését,
 javítását érti, több évi gyakor-
 lattal megfelelő állást keres.
 Szíves megkereséseket „Gé-
 péz” jellegre a kiadóba kérek.

FÜSZERKERESKEDŐSÉGÉD.
 fiatal, törekvő, ki angol és
 detail eladásban jártas, alkalm-
 mazást keres. Cím a kiadóban.
 1709

Rikkancsokat
 fix fizetés és jutallékkal felve-
 szünk. — Igazolványal bírók
 előnyben. Cím a kiadóban.

Masamód
 kézi és tanulóleány felvételt.
 Filóp Etta, nőioklappal. Pé-
 terfia 14. 1797

Házmesterpár
 szolgálunk, takarítónak felvé-
 tetik, fix 80 pengő, lakás, tütés,
 világítás, kenyér. Csak olyan
 jóbizonyítványúak jelentkezze-
 nek, akik mindketten jártasak
 parkettvizelésben, nagylakás-
 takarításban. Piac 10. 1732

Szerénykényű
 gyors- és gépirónő alkalmazást
 keres. Szíves megkereséseket
 2—76. telefon alatt kérem. —
 Hétfőtől 10—12-ig és 3—5-ig.
 1593

Eladó házak:
 Kossuth ucca 42. számú emel-
 tes ház 6 modern nagy lakás-
 sal. — Szent Anna uccán
 modern ház 5 parkettes lakással,
 62.000 pengő. — Rákóczi ucca
 55. számú 5 parkettes szobás
 családi ház kertés udvarral,
 36.000 pengő. Hock-iroda, Szent
 Anna négy. 293

Gyenge
 tavaszi turó kapható turógyár-
 ban. Darabos u. 20. Telefon
 6—68. 308

MÁRVÁNYMOZAIK,
 cementlapok, betonárak, építé-
 si anyagok a legolcsóbban be-
 szerelhetők a Debreceni Mű-
 kögyárnál, Fűrőd ucca 2. sz.
 303

Vámmalomba
 kerestetik középiskolát végzett
 izr. nőtlen, megbízható fiatal-
 ember mázsálónak, ki a levele-
 zésben is jártas. Aranovits ma-
 lom, Ujfehértó. 1658

Tanulóleányok
 nőruhavarródnak felvételtnek.
 Singerné, Szív u. 4. sz. 1787

Fűszerezésnél
 és italmérőknél hevezetett ügy-
 nök felvételt. Jelentkezés Piac
 u. 26-b. I. 1784

Keresek
 orvosi rendelőnek egy szobát
 előszobával, vagy két szobát.
 Cím a kiadóban. 1780

Gépezőkövác
 22 éves fiatal ajánlkozik ura-
 dalomba április 1-i belépésre.
 Patkolási tanfolyamot végzett,
 vállalja az összes gazdasági
 gépek javítását, valamint a ko-
 vác munkák elvégzését, traktor-
 orvosi javítását is. Szíves meg-
 keresést kér Kobra Lajos gé-
 pézőkövác, Szilashalás, —
 Veszprém megye.

Ispáni állást
 keres földműves iskolát végzett,
 a gazdaság minden ágazatá-
 ban, tehénzést, sertés tenyész-
 tés, hizlítás, cukorrépa termé-
 melésben hosszabb gyakorlat-
 tal szerény igényű, nő, kis
 családi egyén. Geszty ispán,
 Sárvár.

Fiatal
 boltiszlógát és munkásleányo-
 kat fölvesz: Csapó ucca 33.
 gyümölcsüzlet. 1804

Szobaleány,
 periekt, jó és hosszú bizonyít-
 ványal 15-re felvételt. Kar-
 csosnán, Miklós ucca 19. 1803

Fűszerzakmában
 jártas számlázó tisztviselőt
 azonnali belépésre keresünk.
 Ullmann R. T., Piac u. 69. 1801

Periekt
 gyorsirónőt keresek azonnali
 belépésre. Áron Miksa. Tele-
 fon 13. 1802

Házvezetőnő
 vidékre ajánlkozik jobb ház-
 hoz. — Klein eselédintézetben.
 Csapó ucca 6. 1799

Küftő fiút
 vagy leányt fölvesz Hegedüs és
 Sándor rt. nyomda, Piac u. 49.

Tanításra
 elfogad középiskolai tanulókat
 Kovács tanár, Homokkert, Ti-
 sza István ucca 4. 1518

Orvostanhallgató
 hosszú gyakorlattal szerény dí-
 jazásért korrepetál középisko-
 lákat. Cím a kiadóba ké-
 rek. 908

LAPKÉZBESÍTŐKET
 fizetéssel és jutallékkal fölve-
 szünk. Cím a kiadóban, Piac
 ucca 49. sz.

ELADÁS

Megjötték
 a tavaszi újdonságok. Kombi-
 nált modellek minden divat-
 anyagból, selyemkalapok már
 hat pengőtől. Alakítás 3 pengő.
 „Anny” kalapszalom, Csapó u-
 ca 47. 120

Szegedi
 paprika különlegességek állan-
 dóan nagy raktára: Lindenfeld,
 Degenfeld-tér 7. Telefon: 79.
 1836

CSERTÉGLA
 és cserép kapható Tóth és Se-
 bestyén Rt Kishegyési úti téglá-
 gyárból. Eladás: Simonffy u.
 1-a. II. Telefon: 610. 94

Az óriás
 Galambduc háziszappan 50 fil-
 lér, Flóra és Meister félkilós
 70 fillér. Albus szappan, mosó-
 porok, kétkítő, keményítő ki-
 sanyiban is nagyban árért kapható
 a Belvárosi Fésékházban, Hat-
 van ucca 2. 16

Tiszta kéz
 pillanatok alatt elérhető a leg-
 újabb találmányok készítői-
 val. Géplakatosok, söfőrék,
 nyomdászok, festők részére. —
 Kapható: Bárány festéküzlet,
 Csapó u. 19. 490

Szappanfőzéshez
 legerősebb szóda kilója 60 fil-
 lér, ezenkívül az összes háztar-
 tási cikkek és festékek kicsiny-
 ben is nagyban árért kaphatók
 a Belvárosi Fésékházban, Hat-
 van ucca 2. 16

Ritka alkalom!
 Eladom egyik patricius háza-
 mat Svájcban. Locarno mellett,
 családi okból potom áron honi-
 társnak. Kis szállónak elsőren-
 den alkalmas, mivel nagy az
 idegenforgalom. Bővebbet Kal-
 már, Locarno-Monti 24.

Remekül
 heinstruált biharmegyei buza-
 termő nyolcszázholdas fekete-
 föld 615 és holt felszáréléssel,
 ötszázhold öszivetéssel azon-
 nali átvételre eladó. Dezső,
 Kossuth 16. 159

Ezerkettőszázholdas
 ideális fekvésű főúri birtok Bi-
 harmegyében, köves úton, állo-
 másnál, azonnali átvételre el-
 adó, kevés pénzzel megvehető.
 Dezső, Kossuth u. 16. 159

GYERMEKDIVATHAZBAN
 Városháza épület, gyönyörű, ol-
 csó gyermekruhák mérven le-
 szállított árban. Nagy válasz-
 téki

Kész
 hencser, divány és matrac kap-
 ható Erdős kárpitosnál, Si-
 monffy ucca 31. 1694

Tavaszi
 nagytakarításhoz lenzín, par-
 kettbeeresztő, parkettkefe, me-
 szelő, festékek, festőminták leg-
 olcsóbban beszerezhetők a Bel-
 városi Fésékházban, Dezső, u.
 Hatvan ucca 2. 16

Hencserek,
 diványok, matracok készen
 kaphatók Glattstein kárpitos-
 mesternél, Püspöki palota (bent
 az udvarban). 1332

CEMENTLAPOK,
 betoncsövek, kutyáruék legol-
 csóbban beszerezhetők Lukács
 Vilmos és Testvére cementárú-
 gyárban, Debrecen, Hatvan
 ucca 15. 1927

Sarokház
 Csapó uccán részben nagyfor-
 galmu korcsmával, lakással,
 magas köépülettel, nagy ud-
 varral, azonnali átvételre el-
 adó. Dezső, Kossuth u. 16. 159

Király kávéi
 mégis a legjobbak! Olecső, ki-
 adós, kiválóan zamatos. De-
 genfeld-tér 11. 68

Teljesen
 jó állapotban levő tüzhely el-
 adó. Simonffy u. 7. sz. III. e.,
 Lux. 1678

Vámospércsen.
 Pityeriben olecső házhely építé-
 si anyaggal, kuttal eladó. De-
 zső, Kossuth 16. 159

UJI UJI
 Villanyzerelési vállalat. Értesít-
 tem a t. közönséget, hogy Mik-
 lós ucca 17. szám alatt villany-
 szerelési vállalatot létesítettem,
 ahol bármily szakmába vágó
 munkát a legjutányosabb árban
 készítek. Költségetes díjtalan.
 Hívásra szívesen megyek. —
 GROSZ ISTVAN villanyzerelő,
 a Világítási Vállalat volt szere-
 lője. 480

A Hortobágy Műmalom RT.
 Bözörményi ut. 1. sz. alatti te-
 lepén évtizedek óta fennálló
 kamatalapon, az ország leg-
 nyújtóbban az általánosan el-
 ismert jómínőségű liszt, korpa,
 tengeri, árpa és darák válto-
 zatlanul állandóan kaphatók.
 Telefon megrendeléseket bár-
 milyen kis tételben is házhoz
 szállítunk. Telefon 179.

Csokonai
 ucca 32. számú ház tizenöze-
 ezer pengőért eladó. Máté in-
 gatlaniroda, Széchenyi ucca 55.
 1795

Sarokház
 koresmával, belterületen, Csapó
 és Péterfián nagyforgalmu
 helyen azonnali átvételre eladó.
 Dezső, Kossuth u. 16. 159

Csemegkereskedők,
 fűszerek valódi, enyhe, prima
 luhturó és kevert turó szükség-
 leteket az Orsz. Magyar Tei-
 szövetkezeti Központnál Buda-
 pest. I. Horthy M. ut. 119—121.
 Szerzik le legolcsóbban. Postai
 szétküldés fzo. — utánvétellel
 5 kg.-os, vagy nagyobb bódón-
 ban. Képvisele: Dr. Havas
 Kálmán Debrecen, József kirá-
 lyi herceg ucca 17.

Vámospércsen
 Pityerzi telepen eladó házhely
 építkezési anyaggal, kuttal, —
 könnyű fizetési feltételek. De-
 zső, Kossuth 16.

A „Centaur” traktor
 a kiszagda nélkülözhetetlen
 eszköze. Az egyedüli kistrak-
 tor, amely a gazdaságban levő
 minden munkát elvégze. Szánt,
 vet, boronál, kapál, kaszál,
 arat, csépel, darál, vontat, vi-
 zet szivattyuz. Ára: 3600 pen-
 gő, kettős ekével 3720 pengő
 Kétféle garancia, kedvező fi-
 zetési feltételek. Kizárólagos
 képviselő: Neuländer Andor
 karosszéria és kocsigyára. —
 Debrecen, Erzsébet ucca 28.
 Telefon 1147.

Tavaszi
 női és férfi kabát és kosztüm
 eladó. Werbőczy u. 3. 1792

Hajduszoboszlón,
 főtéren nagyjövendelmű ház —
 péksütődével, üzletkezeléssel,
 átadó lakással sürgősen eladó.
 Dezső, Kossuth u. 16. 159

Eladó
 a Beresényi ucca 38. sz. ház,
 mely áll többrendbeli lakásból.
 Lakó nincs, az egész átvehető.
 Értekezhetni ugyanott. 1782

Kátrány
 és karbolium nagyban és ki-
 csinyben is kapható legolcsóbb-
 ban Neumann Nándor festéküz-
 letében, Csapó ucca 8. szám.
 346

Ezersázhatvanhat
 holdas buzatermőföld Biharme-
 gyében gazdasági épületekkel
 azonnali átvételre kövesut, ál-
 lomásnál eladó és a terhek át-
 vételével kettőszázezer pengő-
 vel megvehető. Dezső, Kossuth
 u. 16. 13

WEISZ FERENC
 asztalosmester, Fűrőd ucca 4.
 Telefon 10-89. villanyerőre be-
 rendezett asztalos üzemből
 gyárt elsőrendű műbutorokat,
 egyszerű butorokat, üzlet-, iro-
 da-, portálberendezéseket és
 épületasztalos munkákat. Saját
 készítésű butorok készen is
 kaphatók. 123

RÉZÜSTÖK
 részletfizetésre is Mándoknál,
 Arany János ucca 13. 284

A
 „Hajduhadházi Hangya Szö-
 vetkezet” nagyobb építkezé-
 shez alkalmas méretű, kevéssé
 használt 5 darab vasröllöt, 4
 darab pallettás ablakot és több
 ajtó fülkét 11-én délelőtt fél
 11 órakor a helyszínen, Toldy
 János ucca 1. szám alatt, ahol
 azok előre is megtekinthetők,
 árverésen elad.

Nyári és téli
 vendéglő betegség miatt azon-
 nal eladó. Cím a kiadóban.
 1698

VEGYES

Nyugdíjas
 gyermektelen házaspár oly
 öreg férfit vagy nőt élethosszig
 eltartana, akinek saját háza
 van. Cím a kiadóhivatalban.
 1759

Földbirtokokra
 (5 holdtól, holdként 700
 pengőig) becsles nélkül, 35 évi
 amortizációra, 7 és félszázalek
 kamatalapon, az ország leg-
 nyújtóbban az általánosan el-
 ismert jómínőségű liszt, korpa,
 tengeri, árpa és darák válto-
 zatlanul állandóan kaphatók.
 Telefon megrendeléseket bár-
 milyen kis tételben is házhoz
 szállítunk. Telefon 179.

Kis fekete kutya,
 kamárós, elveszett, megtaláló-
 ra jutalomban részesül! Hat-
 van u. 70., gyógyszerár. 1805

SIRKÖVEK
 műköből, természetből olcsón
 kaphatók a Debreceni Műkö-
 gyárnál, Fűrőd ucca 2. 303

Paplant
 varni házhoz megyek. Cím:
 „Paplant” jellegre kiadóba ké-
 rem beadni. 1763

Cipész
 üzletemet megnyitottam, mér-
 tékes cipőket és javítást a leg-
 jobb kivitelben eszközölök. —
 Oregán, Arany János u. I. 1723

Weinstock Henrik
 autórészletek elsőrendű ebéd-
 lők és hálók nagyon olcsón
 kaphatók.

Csapókert
 I-ső, II-ik járásán március 18-án
 kertetelők választás, általános
 tisztújítás és csösz választás.
 Csöszök jelentkezhetnek Csáki
 Sándor kertelőknel, Kisfaludi
 u. 7. szám, délután. 1775

Költöztetéseket
 társzekerekkel, vagy zárt bu-
 torozott kocsiokban szállítok
 árak és felelőség mellett való-
 ál a Debreceni Angol-Magyar
 Szállítványozási R.-T. Ferenc
 József ut. 72. (Royal-szállóval
 szemben.) Telefon 37. 151

Lauer Irén
 nőioklappal Piac ucca 58.
 sz., első lépcső, II. emelet. (Ez-
 előtt Rákóczi 9.) 215

Üzlethelyiség
 nagyobb vállalatnak kiadó. —
 Portálé, hállószoba, kutszivat-
 tyu eladó. Hunyadi 12. 1779

Üzlethelyiség,
 nagy, uccal. Piac ucca 60
 szám alatt, a Linoleum melletti
 azonnali kiadó. Értekezhetni
 ugyanott. 1800

Németül
 tanít született német tanerő,
 gyorsan, biztos sikerrel. Dara-
 bos 7. 1544

FACEMENTTETOK
 javítását szakember végzi Lu-
 kács Vilmos és Testvére, Deb-
 recen, Hatvan ucca 15. 1321

A madár
 is azt dalolja az ágon: Csikós
 sósborszesz a legjobb háziszér-
 a világon. Kapható minden fü-
 szerüzletben. 1711

Selyem-
 és szalmakalapok legolcsóbban
 beszerezhetők, alakítások jutá-
 nyos árban. Matta Anna, Beth-
 len u. 23. 1549

Harisnyakötést,
 fejelést, talpalást, szemfölsz-
 dést, előnyösmást vállalak. —
 Harisnyarakár, Hatvan ucca 16.
 17

Légelzárószinór,
 paplángomb, télikabátgomb és
 gomboló Paszománygyárban. —
 Piac u. 32. 1818

Orth.
 kőser tejet házhoz szállít, hus-
 vétit is, Stern Sándor, Rákóczi
 14. 1772

HIVJA FEL
 az 5-18-at, könyvelője azonnal
 rendelkezésére áll!
 ban. 1865

Paplant
 varni házhoz megyek. Cím:
 „Paplant” jellegre kiadóba ké-
 rem leadni. 1691

Elveszett
 szombat délután kules csoma
 Kálvin-téren, megtaláló jutal-
 lombban részesül, ha a kiadóhí-
 vatalba beszolgáltatja.

Kabán
 egy ioforgalmu izlet házzal
 együtt a legforgalmasabb hely-
 len a Vasut uccán, a mai kor-
 nak megfelelő masszív magka,
 berendezéssel eladó. Az öre-
 kor végett nyugalomba helye-
 ztő magát. Értekezhetni Blam
 Lipótnál, Kabán. 1754